

ἄμ, ποιητ. αντί *ἀνά*, πριν από λέξη που ξεκινάει με τα χειλικὰ β, π, φ, μ, π.χ. *ἄμ βωμοῖσι, ἄμ μέσον, ἄμ πεδῖον, ἄμ φυτά*.

ἄμᾶ[ἄμ], επίρρ. I. με τη μία, την ἴδια ὥρα, συγχρόνως, σε Όμηρ. κ.λπ. II. πρόθ. με δοτ., την ἴδια ὥρα με, μαζί με, *ἄμ' ἦοϊ*, στην αυγή, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἄμα ἔω, ἄμα ἔω γιγνομένη*, σε Θουκ. (πρβλ. [ὄμ-οῦ](#), Λατ. sim-ul).

ἄμᾶ ἢ **ἄμᾶ**, Δωρ. αντί *ἄμα*.

Ἀμαζονικός, -ή, -όν, αὐτός που ἀνήκει ἢ εἶναι ὁμοῖος με τις Ἀμαζόνες, σε Πλούτ.

Ἀμαζών, -όνος, ἡ, κυρίως στον πληθ., *Ἀμάζονες, αἱ*, οι Ἀμαζόνες, πολεμοχαρὴς φυλὴ γυναικῶν στη Σκυθία, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ. (κυρίως προερχόμενη ἀπὸ το α στερητικὸ και το μαζός, ἀπὸ το μῦθο ὅτι ἔκοβαν τον δεξὶ τους μαστό, ὥστε να μη τους ἐμποδίζει στη χρῆση του τόξου).

ἀμαθαιῖνω (ἀμαθής), εἶμαι ἀνεπίδεκτος μαθήσεως, ἀνόητος, σε Πλούτ.

ἀμαθής, -ές (μανθάνω), I.1. ἀγράμματος, ἀδίδακτος, μωρός, ἀνόητος (βλ. [ἀμαθία](#)), σε Ηρόδ. κ.λπ.· *ἀμαθῆς τὴν ἐκείνων ἀμαθίαν*, ἀνόητος με τη δική τους ἀνοησία, σε Πλάτ.· *ἀμαθέστερον τῶν νόμων ὑπεροψίας παιδεύεσθαι*, δεν ἔχουμε ἐκπαιδευθεῖ με τόσο χαμηλὴ ἐκπαίδευση, ὥστε να περιφρονούμε τους νόμους, σε Θουκ.· επίρρ. *ἀμαθῶς ἀμαρτεῖν*, πλανῶμαι ἐξαιτίας της ἀγνοίας, σε Ευρ. **2.** με γεν. πράγμα., χωρίς τη γνώση ἐνός πράγματος, στον ἰδ.· *περὶ τινος, πρὸς τι*, σε Πλάτ. **II.** ἀνήκουστος, ἀγνωστος, *ἀμ. ἔρρει*, σε Ευρ.· επίρρ. *ἀμαθῶς χωρεῖν*, λέγεται για γεγονότα, λαμβάνει ἀπρόβλεπτη ἐκβαση, σε Θουκ.

ἀμαθία, ἡ (ἀμαθής), ἀγνοια, σε Σοφ. κ.λπ.· *ἀμ. τινος*, ἀγνοια σχετικὰ με ἕνα ζήτημα, σε Ξεν.· *περί τι*, στον ἰδ.

ἄμαθος[ἄμ], ἡ, ἀμμώδες ἐδάφος (της πεδιάδας), ἀντίθ. προς τη θαλασσινὴ ἄμμο (*ψάμαθος*), σε Ομήρ. Ιλ.· στον πληθ., οι ἀνωμαλίες του ἐδάφους κοντὰ στη θάλασσα ἢ τα ἀμμώδη υψώματα, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἀμαθύνω[ῶ] (ἄμαθος), μόνο στον ἐνεστ. και παρ. **1.** κάνω κάτι ἰσόπεδο με την ἄμμο, καταστρέφω ὀλοσχερῶς, σε Ομήρ. Ιλ., Αἰσχύλ. **2.** ἐξαλείφω, ἐξομαλύνω, *κόνιν*, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἀμαιμάκετος, -η, -ον και -ος, -ον, Επικ. τύπος του *ἄμαχος*, **1.** ἀσυναγώνιστος, ἀκατανίκητος, σε Όμηρ., Σοφ. **2.** δυνατός, ἰσχυρός, ἀκατάβλητος, λέγεται για κατάρτι, σε Ομήρ. Οδ.

ἀμαλδύνω[ῶ] (ἀμαλός), **1.** ἀπαλύνω, μαλακώνω, ἐξασθενίζω· ἐπειτα, καταστρέφω, ἀφανίζω, ἐξαλείφω, σε Ομήρ. Ιλ.· *δαπανῶ, καταναλῶνω, διασπαθίζω, χρήματα*, σε Θεόκρ. — Παθ., *ὥς κεν τεῖχος ἀμαλδύνηται*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἀμαλδυνθήσομαι*, σε Αριστοφ. **2.** μεταφ., καλύπτω, μεταμφιέζω, ἀποκρύπτω, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἀμάλακτος, -ον (μαλθάσσω) = *ἀμάλακτος*, σε Ανθ.

ἄμαλλα[ἄμ], ἡ (ἀμάω), κομμένα στάχυα, «δεμάτια», σε Σοφ., Πλούτ.

ἀμαλλο-δετήρ, -ῆρος, ὁ (δέω Α), ἐνωτήρας για δεμάτια σταχυοῦ, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμαλλο-δέτης, -ου, ὁ, = το προηγ., σε Θεόκρ.

ἀμαλός[ἄ], -ἡ, -όν, μαλακός, ἀδύναμος, εὐθραστος, σε Όμηρ., Ευρ. (ἀπὸ τη ΝΜΑΛ, *μαλ-ακός*, με προσθήκη α *ευφωνικῶς*).

ἀμάμαξ[ἄμᾶ], ἡ, γεν. -υος ἢ -υδος, κλήμα ἀμπελιοῦ που ἀναπτύσσεται ἀνάμεσα σε δύο στύλους, σε Σαπφῶ κ.λπ. (ἀγν. προέλ.).

ἀμάντεσσι, Δωρ. ποιητ. ἀντί *ἀμῶσι*, μτχ. δοτ. πληθ. του *ἀμάω*.

ἄμ-αξᾶ[ᾶ], Αττ. **ἄμ-αξα**, ἡ (ἄμα, ἄγω), **I.1.** άμαξα, τετράτροχο κάρο, αραμπάς, αντίθ. προς το πολεμικό άρμα (ἄρμα), Λατ. *plaustrum*, σε Όμηρ. **2.** με γεν., «αμαξία», φορτίο άμαξας από, *πετρῶν, σίτου*, σε Ξεν. **II.** άμαξα αρότρου, Λατ. *currus*, σε Ησίοδ.· ο αστερισμός άμαξα στον ουρανό, η Μεγάλη Άρκτος (ἄρκτος), σε Όμηρ. **III.** άμαξιτός, σε Ανθ.

άμαξεύς, -έως, ὁ (ἄμαξα), αυτός που σύρει την άμαξα, *βοῦς άμαξεύς*, βόδι ζευγμένο για το σύρσιμό της, σε Πλούτ.

άμαξεύω, μέλ. -σω, **I. 1.** διέρχομαι με την άμαξα — Παθ. διασχίζομαι μέσω αμαξιτών οδών, λέγεται για χώρα, σε Ηρόδ. **2.** μεταφ., *άμαξεύειν βίοτον*, διέρχομαι κοπιαστικό βίο, σε Ανθ. **II.** αμτβ., είμαι αμαξηλάτης, σε Πλούτ., Ανθ.

άμαξ-ήρης, -ες (βλ. **ἡρης**), αυτός που βρίσκεται πάνω στην άμαξα, σε Αισχύλ.· *άμ. τρίβος*, λεωφόρος, δημόσια οδός, σε Ευρ.

άμαξιαῖος, -α, -ον (ἄμαξα), μεγάλος αρκετά ώστε να φορτώσει ολόκληρη άμαξα, *λίθος*, σε Ξεν. κ.λπ.

άμαξις, -ίδος, ἡ, υποκορ. του *ἄμαξα*, μικρή άμαξα, Λατ. *plostellum*, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

άμαξιτής[ι], -ου, ὁ (ἄμαξα), αυτός που ανήκει ή είναι κατάλληλος για άμαξα, σε Ανθ.

άμαξ-ἴτός, -όν, Επικ. και Δωρ. **άμ-**, (*ἄμαξα, εἶμι* ἰβο), αυτός που διασχίζεται από άμαξες, *άμ. ὁδός*, δημόσια οδός, οδός που περνούν άμαξες, σε Πίνδ., Ξεν.· και χωρίς το *ὁδός*, ως ουσ., σε Ομήρ. ἰλ.

άμάξ-οικος, -ον, αυτός που διαμένει στην άμαξα, σε Στράβ.

άμαξο-πηγός, ὁ (πήγνυμι), κατασκευαστής αμαξών, σε Πλούτ.

άμαξο-πληθής, -ές (πλήθος), αρκετά ευρύς ώστε να χωρέσει μία άμαξα, όπως το *άμαξιαῖος*, σε Ευρ.

άμαξ-ουργός, -όν (ἄμαξα, *ἔργω), = *άμαξοπηγός, ἔξ άμαξουργοῦ λέγειν*, μιλά τη γλώσσα των κατασκευαστών αμαξών, σε Αριστοφ.

ἄμαρ, Δωρ. αντί *ἡμαρ*.

άμάρρα[ᾶμᾶ], ἰων. άμάρη, ἡ, κανάλι, αυλάκι, διώρυγα για την ύδρευση χωραφιών, σε Ομήρ. ἰλ., Θεόκρ. (άγν. προέλ.).

άμάρᾶκον[ᾶμᾶ], τό και **άμάρᾶκος, ὁ**, Λατ. *amaracum, amaracus*, σε Ανθ.

άμάραντινος, -η, -ον, φτιαγμένος από άμάραντο· μεταφ., αειθαλής, αμάραντος, άφθαρτος, σε Κ.Δ.

ά-μάραντος[ᾶμᾶ], -ον (μαραίνω), **I.** άφθαρτος, αειθαλής, αμάραντος, σε Κ.Δ. **II.** ως ουσ., ο Αμάραντος, ένα άμάραντο λουλούδι, σε Δίοσκ.

άμαρτάνω, [ᾶμ..ᾶν] (*ᾶMART*), μέλ. *άμαρτήσομαι*, αόρ. β' *ἡμαρτον*, Επικ. *ἡμβροτον*, παρακ. *ἡμάρτηκα* — Παθ. αόρ. α' *ἡμαρτήθην*, παρακ. *ἡμάρτημαι*, γ' ενικ. υπερσ. *ἡμάρτητο*. **I.1.** αστοχώ, δεν πετυχαίνω το στόχο, με γεν., *ἔκων ἡμάρτανε φωτός*, σκόπιμα δεν πέτυχε τον άνδρα, σε Ομήρ. ἰλ.· *άμ.τῆς ὁδοῦ*, δεν βρίσκω τον δρόμο, σε Αριστοφ.· *τοῦ σκοποῦ*, σε Αντιφ. **2.** γενικά, αποτυγχάνω να κάνω, ξεφεύγω από το στόχο μου, χάνω το στόχο μου, αστοχώ, λανθάνω, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· με γεν., *νοήματος ἡμβροτεν*, αστόχησε να εστιάσει πάνω στη σκέψη, στον ίδ. κ.λπ.· *άμ. τοῦ χρησιμοῦ*, τον παρερμηνεύω, σε Ηρόδ. **3.** αποτυγχάνω να έχω, δηλ. στερούμαι κάτι, το χάνω, με γεν., *άμαρτήσεται ὀπωπῆς*, ότι θα έπρεπε να στερηθώ το φως μου, σε Ομήρ. Οδ.· *άμ. πιστῆς ἀλόχου*, σε Ευρ. **II. 1.** αστοχώ, κάνω λάθος,

παραπλανούμαι, αμαρτάνω, σε Όμηρ. κ.λπ.· με δοτ. τρόπου, γνώμη άμ., κάνω λάθος στην κρίση μου, σε Ηρόδ.· ή έν λόγοις, στον ίδ., Πλάτ.· με ουδ. επίρρ., τόδε γ' ήμβροτον, έσφαλα σ' αυτό, σε Ομήρ. Οδ.· στον πεζό λόγο, άμ. περί τι ή τινος, κάνω λάθος σ' ένα ζήτημα, σε Πλάτ. κ.λπ. **2.** Παθ., άμαρτάνεται τι, διαπράττεται ένα αμάρτημα, σε Θουκ.· απρόσ., άμαρτάνεται περίτι, σε Πλάτ. άμαρτάς, -άδος, ή, Ιων. αντί άμαρτία, σε Ηρόδ. κ.λπ.

άμαρτεϊν, απαρ. αορ. β' του άμαρτάνω.

άμ-αρτή ή ή (άμα, άρ-αρίσκω), [άμ], επίρρ., μαζί, μεμιάς, σε Όμηρ.

άμάρτημα, -ατος, τό (άμαρτάνω), **1.** αποτυχία, λάθος, σφάλμα, αμαρτία, σε Σοφ., Πλάτ. **2.** σωματικό ελάττωμα, αναπηρία, στον ίδ.

άμαρτητικός, -ή, -όν (άμαρτάνω), επιρρητής σε αμάρτημα, σε Αριστ.

άμαρτία, ή (άμαρτάνω), **1.** αποτυχία, λάθος, σφάλμα, αμαρτία, σε Αισχύλ.

κ.λπ.· άμ. τινός, σφάλμα που διαπράττεται από κάποιον, στον ίδ.· άμ.δόξης, λάθος στην κρίση, σε Θουκ. **2.** γενικά, ενοχή, αμαρτία, σε Πλάτ., Αριστ., Κ.Δ.

άμαρτί-νοος, -ον (άμαρτάνω), αυτό που σφάλλει νοητικά, που βρίσκεται σε νοητική σύγχυση, σε Ησίοδ. κ.λπ.

άμάρτιον, το = άμάρτημα, σε Αισχύλ.

άμαρτο-επής, -ές (άμαρτάνω, έπος), αυτός που σφάλλει στα λόγια, αυτός που μιλά αγήφιστα, απερίσκεπτα, σε Ομήρ. Ιλ.

ά-μαρτύρητος, -ον (μαρτύρέω), αυτός που δεν χρειάζεται μάρτυρες, σε Ευρ.

ά-μάρτυρος, -ον (μάρτυς), αυτός που δεν έχει μάρτυρες, ο μη μεμαρτυρημένος, σε Θουκ. κ.λπ.· επίρρ. -ρως, σε Δημ.

άμαρτωλή, ή, ποιητ. αντί άμαρτία, σε Θεόγν. κ.λπ.

άμαρτωλός, -όν, αμαρτωλός, πλανώμενος· ως ους., αμαρτωλός, σε Κ.Δ.

άμαρρυγή (Αττ. υ, Επικ. υ), ή = μαρμαρυγή, ακτινοβόληση, σπινθηροβόληση, λέγεται για το μάτι, σε Ομηρ. Ύμν.· λέγεται για τα πόδια των αλόγων, σε Αριστοφ.

άμαρρυγμα, -ατος, τό, Αιόλ. -υγμα λάμψη, σπινθήρας, αλλαγή στο χρώμα και στο φως, σε Ανθ.· παλμώδης κίνηση, λέγεται για το χείλος, σε Θεόκρ.

άμαρρύσσω (√ΑΜΑΡΥΓ), μόνο στον ενεστ. και παρατ., όπως το μαρμαίρω, σπινθηροβολώ, στίλβω, λάμπω, λέγεται για το μάτι, σε Ησίοδ. — Μέσ., για το φως, το χρώμα, σε Ανθ.

άμα-τροχάω (τρέχω), συντρέχω μαζί με κάποιον άλλο, στην Επικ. μτχ. άματροχάων, σε Ομήρ. Οδ.

άμα-τροχιά, ή (τροχός), σύμπτωση ή σύγκρουση των τροχών, άματροχιάς άλεείνων, σε Ομήρ. Ιλ.

άμαυρό-βίος, -ον, αυτός που ζει στο σκοτάδι, σε Αριστοφ.

άμαυρός[άμ], -ά, -όν. **1.** δυσθώρητος, αχνός, εξασθενημένος, απατηλός στην όψη, είδωλον άμ., σκιώδες φάσμα, σε Ομήρ. Οδ. **2.** αυτός που δεν έχει φως, σκοτεινός, ζοφερός, νύξ, σε Λουκ.· τυφλός, αόμματος, σε Σοφ.· επίσης, άμαυρῶ κώλω, με το τυφλό πόδι, λέγεται για κουτσό, στον ίδ. **II.** μεταφ., **1.** αμυδρός, ασαφής, αβέβαιος, κληδών, σε Αισχύλ.· έλπίς, σε Πλούτ. **2.** άγνωστος, αφανής, σε Ησίοδ., Σοφ., Ευρ. **3.** κατηφής, ταραγμένος, άνήσυχος, μελαγχολικός, φρήν, σε Αισχύλ. **III.** Ενεργ. εκλυτικός, αποδυναμωτικός, νοῦσος, σε Ανθ. (αμφίβ. προέλ.)· πρβλ. άμυδρός.

άμαυρώ[άμ], μέλ. -ώσω, αόρ. α' ήμαύρωσα — Παθ. παρακ. ήμαύρωμαι· Ιων. αόρ. α' άμαυρώθην· (άμαυρός)· αμαυρώνω, καθιστώ κάτι αδύνατο, εξασθενώ, αποδυναμώνω, σε Ξεν.· μεταφ., θολώνω, ελαττώνω, σε Ευρ. κ.λπ. — Παθ., αμβλύνω, εξαλείφω, υπόκειμαι σε έκλειψη, λέγεται για τον ήλιο, σε Ηρόδ.· εξαφανίζω, αφανίζω, σε Ησίοδ.

ἀμαύρωμα, -ατος, τό (ἀμαυρόομαι), αμαύρωση, επισκότηση, σε Πλούτ.

ἀμαχανία, ἀμάχανος, Δωρ. αντί *ἀμηχ-*.

ἀμᾶχει ή **-ί**, επίρρ. του *ἄμαχος*, χωρίς αντίσταση, σε Θουκ.

ἀ-μάχετος, -ον, ποιητ. αντί *ἀμάχητος*, σε Αισχύλ.

ἀμᾶχητί, επίρρ. του επόμ., χωρίς μάχη, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.

ἀ-μάχητος, -ον (μάχομαι), I. αυτός τον οποίο δεν μπορεί να αντιπαλέψει κάποιος, ακαταμάχητος, ακυρίετος, σε Σοφ. II. αυτός που δεν έχει παλέψει, δεν έχει αναμιχθεί στη μάχη, σε Ξεν.

ἀμᾶχί, βλ. [ἀμᾶχεί](#).

ἄ-μαχος, -ον (μάχη), αυτός που είναι δίχως μάχη· I. λέγεται για πρόσωπο με το οποίο δεν αντιμάχεται κανένας, ακυρίετος, ακαταγώνιστος, αήττητος, σε Ηρόδ.

κ.λπ.· λέγεται για τόπους, απόρθητος, στον ίδ.· λέγεται για πράγματα,

ακαταμάχητος, σε Πίνδ., Αισχύλ. II. Ενεργ., αυτός που δεν έχει παλέψει, δεν έχει αναμιχθεί στη μάχη, σε Ξεν. 2. αυτός που δεν έχει διάθεση να πολεμήσει,

φιλήσυχος, φιλειρηνικός, σε Αισχύλ.· μη φιλήριδος, φιλόνικος, σε Κ.Δ.

ἀμάω[ᾱ στον Όμηρ., ἄ στους μεταγενέστερους ποιητές]· παρατ. *ἤμων*, μέλ. *ἀμήσω*,

αόρ. α' *ἤμησα*, Επικ. *ἄμησα* — Μέσ. μέλ. *ἀμήσομαι*· Επικ. αόρ. α' *ἀμήσατο* — Παθ.

παρακ. *ἤμημαι*, θερίζω σιτάρι, απόλ., σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.· μεταφ., *ἤμησαν καλῶς*,

θέρισαν άφθονη σοδειά, σε Αισχύλ.· ομοίως με αιτ., θερίζω, *μάλα κεν βαθύ λήϊον..*

εἰς ὥρας ἀμῶεν, σε Ομήρ. Οδ.· *ὡς ἀμήσων τὸν σῖτον*, σε Ηρόδ. 2. γενικά, κόβω

καλάμια κ.λπ., σε Ομήρ. Ιλ., Θεόκρ. II. στη Μέσ., συγκεντρώνω, συλλέγω,

συμμαζεύω, όπως οι θεριστές συγκεντρώνουν το σιτάρι, *ἀμησάμενοι (γάλα)*,

έχοντας συλλέξει γάλα· ομοίως στην Ενεργ., *ἀμήσας κόνιν*, έχοντας ξύσει μαζί το

έδαφος πάνω από ένα πτώμα, σε Ανθ. (από τη ΝΜΑ με προσθήκη α ευφωνικού,

πρβλ. Λατ. *MET-O*, θερίζω, κόβω).

ἀμβαίην, ποιητ. αντί *ἀναβαίην*, ευκτ. αορ. β' του *ἀναβαίνω*.

ἄμβᾶσε, Δωρ. αντί *ἀνέβησε*, γ' ενικ. αόρ. α' του *ἀναβαίνω*.

ἄμβᾶσις, ἀμβάτης[ᾱ], **ἀμβᾶτός**, ποιητ. αντί *ἀνάβασις, ἀναβάτης, ἀναβατός*.

ἀμβᾶτε, Δωρ. αντί *ἀναβῆτε*, β' πληθ. αόρ. β' προστ. του *ἀναβαίνω*.

ἀμ-βλήδην, επίρρ. ποιητ. αντί *ἀναβλήδην (ἀναβάλλομαι)*, με αιφνίδιες εκρήξεις,

ἀμβλ. γόωσα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμβλίσκω και **ἀμβλώω**, μέλ. *ἀμβλώσω*, αόρ. α' *ἤμβλωσα*, παρακ. *ἤμβλωκα*·

(*ἀμβλύς*)· 1. προκαλώ ἀμβλωση, αποβολή, σε Σοφ., Πλάτ. 2. λέγεται για τη γυναίκα,

αποβάλλω κατά την κύηση, σε Πλούτ.

ἀμβλύνω[ῶ], μέλ. *-ῦνῶ*, αόρ. α' *ἤμβλῦνα* — Παθ. μέλ. *-υνθήσομαι*, αόρ. α'

ἤμβλύνθη· *ἀμβλύνω*, αφαιρώ το κοφτερό μέρος από ένα εργαλείο· μεταφ.,

ελαττώνω, εξασθενίζω, *ἄμματος αὐγήν*, σε Ανθ. — Παθ., γίνομαι ηπιότερος, χάνω

την αιχμηρότητα ή τη δύναμή μου, σε Αισχύλ., Θουκ.

ἀμβλύς, -εῖα, -ύ, I.1. ήπιος, μη κοφτερός, με αφηρημένη την αιχμή, για αιχμηρό

εργαλείο, σε Πλάτ. κ.λπ.· μεταφ., ασθενής, αχνός, ασαφής, λέγεται για την όραση,

ἀμβλύ ὄραῖν, *βλέπειν*, στον ίδ.· λέγεται για συναισθήματα, *ἀμβλυτέρα τῆ ὀργῆ*, με

λιγότερο δριμεία, σε Θουκ.· *ἀμβλύτερον ποιεῖν τι*, λιγότερο ζωηρό, στον ίδ. 2. στις

Ευμ. του Αισχύλ. λέγεται για τον Ορέστη, που έχει απωλέσει την οξύτητα της ενοχής

του· αλλά για πρόσωπα γενικά, άπνοος, άψυχος, νωθός, αδρανής, έχοντας χάσει

την οξεία αίσθηση, σε Θουκ. **II**. Ενεργ., αυτός που σκοτεινιάζει κάτι, χρησιμοποιείται για τα σύννεφα, σε Ανθ.

άμβλύτης, -ητος, ή, έλλειψη οξύτητας· μεταφ., νωθρότητα, αδυναμία, σε Πλούτ.

άμβλυ-ωπέω, μέλ. -ήσω (ὤψ), έχω αδύναμη όραση, σε Ξεν.

άμβλυωπία, ή, αμβλεία όραση, σε Πλάτ.

άμβλυώσω, Αττ. -ττω, μόνο στον ενεστ., (άμβλύς), έχω ασθενή όραση, είμαι μύωπας, κοντόφθαλμος, σε Πλάτ. κ.λπ.· *άμβλ. πρὸς τὸ φῶς*, είμαι τυφλός ως προς αυτό, σε Λουκ.

άμβλ-ωπός, -όν (άμβλύς, ὤψ), σκοτεινός, επισκοτισμένος, σε Αισχύλ.

άμβλ-ώψ, -ῶπος, ὄ, ή = *άμβλωπός*, σε Ευρ.

άμ-βόᾱμα, άμ-βοᾱώ, ποιητ. αντί *άνα-βόαμα, άνα-βοᾱώ*.

άμ-βολά, ή, ποιητ. αντί *άναβολή*.

άμβολάδην[ᾶδ], επίρρ. ποιητ. αντί *άναβολάδην, (άναβολή)*, **I**.με κοχλασμό, σε Ομήρ. **Ιλ.**· **II**. όμοια με προοίμιο ή προανάκρουσμα, σε Ομηρ. Ὑμν., Πίνδ.

άμβολάς, -άδος, ή αντί *άναβολάς*, χώμα βγαλμένο από τη γη, σε Ξεν.

άμβολι-εργός, -όν, ποιητ. αντί *άναβολ- (άναβάλλω **II**, ἔργον)*, αυτός που αναβάλλει μια εργασία, αμελής, κωλυσιεργός, σε Ησίοδ., Πλούτ.

άμβροσία, **Ιων.** -ίη, ή (*ἄμβροτος*), αμβροσία (δηλ. αθανασία), η τροφή των θεών, σε Όμηρ. κ.λπ.

άμβρόσιος, -α, -ον και -ος, -ον, επιτετ. τύπος του *ἄμβροτος*, αθάνατος, σε Ομηρ.

Ὑμν.· στον Όμηρ. η νύχτα και ο ύπνος αποκαλούνται αμβροσιακά, θεϊκά, ως δώρα των θεών· παρόμοια λέγεται για οτιδήποτε ανήκει στους θεούς, όπως τα μαλλιά τους, οι εσθήτες τους, τα σανδάλια τους, η τροφή και η φάτνη των αλόγων τους.

άμβροτό-πῶλος, -ον, με άλογο αθάνατης ισχύος, σε Ευρ.

ἄ-μβροτος, -ον και -η, -ον (α στερητικό και βροτός, με παρεϊσφρηση του μ)· **1**. όπως ο επιτετ. τύπος *άμβρόσιος*, αθάνατος, θεϊκός, σε Όμηρ., Αισχύλ. **2**. *νύξ ἄμβροτος*, όπως το *άμβροσίη νύξ*, σε Ομήρ. **Οδ.**· έπειτα λέγεται για όλα τα πράγματα που ανήκουν στους θεούς, σε Όμηρ.

άμβώσας, **Ιων.** αντί *άναβοήσας*, **μτχ. αορ. α'** του *άναβώ*.

άμέ ή άμέ, **Δωρ.** αντί *ήμᾶς*.

ά-μέγαρτος, -ον (μεγαίρω), **1**. αυτός που δε φθονείται· λυπηρός, μελαγχολικός, σε Όμηρ., Ευρ. **2**. λέγεται για πρόσωπα, λυπημένος, στενοχωρημένος, θλιβερός, σε Ομήρ. **Οδ.**

ά-μεθύστινος, -η, -ον, αυτός που προέρχεται από αμέθυστο, σε Λουκ.

ά-μέθυστος, -ον (μεθύω), **I**.μη μεθυσμένος, νηφάλιος, σε Πλούτ. **II**. ως ουσ., *άμέθυστος, ή*, αμέθυστος, η πολύτιμη πέτρα, θεωρούσαν ως γιατρεία κατά της μέθης, σε **K.Δ.**

άμείβοντες, οί, βλ. [άμείβω](#) **A II**.

άμείβω[ᾶ]· **Επικ.** παρατ. *ἄμειβον*, μέλ. -ψω, **αόρ. α'** *ήμειψα* (από τη *νΜΕΙΒ* ή *ΜΕΥ* με *α* ως πρόθεμα, πρβλ. [άμέυομαι](#), **Λατ.** **MOV-εο**).

A. *αλλάζω, ανταλλάσσω, ἔντε' ἄμειβεν*, σε Ομήρ. **Ιλ.**· *άμ τί τινος*, όπως το *γόνυ γουνός άμείβων*, αλλάζοντας το ένα γόνατο με το άλλο, δηλ. περπατώ αργά, σε Ομήρ. **Ιλ.**· και ομοίως, είτε: **I.1**. *δίνω εις αντάλλαγμα, τεύχε' ἄμειβε χρύσεια χαλκείων*, αντήλλαξε τη χρυσή πανοπλία για μια χάλκινη, στο ίδ. είτε: **2**. *παίρνω σε αντάλλαγμα, πόσιν άντί σᾶς άμείψαι ψυχᾶς*, να τον εξαγοράσεις με αντίτιμο την

ίδια σου την ζωή, σε Ευρ. **3.** λέγεται για τόπο, εναλλάσσω και επομένως διέρχομαι, διασχίζω, σε Αισχύλ., Ευρ.· έπειτα, είτε περνώ από έναν τόπο, τον αφήνω, ή περνώ μέσα σ' αυτόν, μπαίνω μέσα του, σε Ηρόδ., Αττ. **4.** αλλά, μεταβάλλω, μεταλλάσσω, χρώτα, το χρώμα μου, σε Αισχύλ. **5.** Ενεργ. μτβ., κάνω τους άλλους να αλλάξουν, *τεῦχε ἄμειβον*, σε Ομήρ. Ιλ.· παραδίδω, μεταδίδω από χέρι σε χέρι, σε Ευρ. **6.** όπως το Μέσ. Ι. 3, ξεπληρώνω, ανταποδίδω, επιστρέφω, *ἄμ. χάριν*, σε Αισχύλ. **II. 1.** αμτβ. στη μτχ., *ἀμείβοντες, οί*, τα δοκάρια που συναντιούνται σταυροειδώς, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐν ἀμείβοντι = ἀμοιβάδεις*, σε Πίνδ. **2.** *ἀμείβει καινόν ἐκ καινῶν*, κάτι καινούριο έρχεται μετά από τα υπόλοιπα, σε Ευρ. **B. I.1.** Μέσ., ανταλλάσσω κάτι με κάτι άλλο, *ἀμειθόμενοι*, διαδοχικά, εναλλάξ, σε Όμηρ.· έρχομαι ως ακολουθία, σε Ευρ. **2.** συχνά χρησιμοποιείται για το διάλογο, αποκρίνομαι επάλληλα, σε Ομήρ. Οδ.· συχνά στη μτχ. *ἀμειθόμενος*, αυτός που αποκρίνεται, βρίσκεται σε θέση να απαντήσει, σε Όμηρ.· με αιτ., *ἄμ. τινα μύθῳ, μύθοις ἐπέεσσι*, στον ίδ.· ακόμα, *ταῦτα τοὺς φίλους ἡμείψατο*, σε Ηρόδ. **3.** ανταποδίδω, ξεπληρώνω, *δώροισιν ἄμ. τινα*, σε Ομήρ. Οδ.· *χρηστοῖσι*, σε Ηρόδ.· επίσης με αιτ. και δοτ. πράγμ., *ἄμ.εὐεργεσίας χάρισιν*, σε Ξεν. **II. 1.** λαμβάνω, δέχομαι ως αντάλλαγμα, *λῶους φρένας τῶν νῦν παρουσιῶν*, σε Σοφ. **2.** όπως το Ενεργ., εναλλάσσω έναν τόπο, τον διέρχομαι, είτε βγαίνοντας είτε μπαίνοντας σ' αυτόν, σε Όμηρ. κ.λπ.

ἄ-μείλικτος, -ον (μειλίσσω), τραχύς, σκληρός, αδυσώπητος, σε Όμηρ., Ησίοδ.

ἄ-μείλιχος, -ον (μειλίσσω), I.αδυσώπητος, άκαμπτος, αδιάλλακτος, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** λέγεται για πράγματα, αμετρίαστος, σε Αισχύλ.

ἄμεινων, -ον, γεν. -ονος, ανώμ. συγκρ. του *ἀγαθός*, **I.1.** καλύτερος, ικανότερος, ευρωστότερος, ισχυρότερος, γενναιότερος, σε Όμηρ. κ.λπ.· βλ. [ἀγαθός](#) **II.** λέγεται για πράγματα, καλύτερος, καταλληλότερος, στον ίδ. **2.** *ἄμεινόν (έστι)*, είναι καλύτερο, με απαρ., *ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· με αρνητ., *οὐ γὰρ ἄμεινον*, δεν ήταν καλύτερο, σε Ηρόδ. **3.** *τὰ ἄμεινω φρονέειν*, διαλέγει το καλύτερο μέρος, στον ίδ.

ἄμειρω=ἄμέρδω, αποστερώ, αφαιρώ ένα πράγμα, με γεν., σε Πίνδ.

ἄμειψις, -εως, ἢ (ἄμείβω), **1.** αλλαγή, ανταλλαγή, σε Πλούτ. **2.** εναλλαγή, διαδοχή, στον ίδ.

ἄμέλγω[ᾱ], μέλ. -ξω, I.αρμέγω πρόβατα και κατοίκες· *βόας*, σε Θεόκρ. — Μέσ. με μεταφ. σημασία, *ἀμέλγεσθαι τοὺς ξένους*, παίρνω ό,τι έχουν, τους απογυμνώνω, σε Αριστοφ. **II.** μεταγγίζω γάλα από τα ζώα, *ἄμ. γάλα*, σε Ηρόδ. — Παθ., *οἷες ἀμελγόμεναι γάλα*, έχοντας τραβήξει γάλα απ' αυτές, γαλακτερές προβατινες, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** μεταφ., απομυζώ όπως το γάλα, εξάγω, *ἐκ βοτρύων ξανθὸν ἄμελξε γόνος*, σε Ανθ. **III.** πίνω, σε Θεόκρ. (από τη *νΜΕΛΓ*, με το α ως πρόθεμα, προέρχεται επίσης και το *ἄμ-μολγεύς*· πρβλ. Λατ. MULG-eo).

ἄμέλει, προστ. του *ἀμελέω*, I.μη σε μέλει, δεν πειράζει, σε Αριστοφ., Ξεν.· *ἀόρ. ᾠ' ἀμέλησαν*, σε Λουκ. **II.** ως επίρρ., φυσικά, βέβαια, σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ.

ἄμέλεια, ἢ (ἄμελής), αδιαφορία, ολιγωρία, παραμέληση, σε Θουκ. κ.λπ.· *ἄμελεία τινος*, απέναντι σε κάποιον, *περὶ τινος*, σχετικά με κάτι, σε Πλάτ.

ἄμελετησία, ἢ, έλλειψη, παραμέληση ασκήσεως και μελέτης, σε Πλάτ.

ἄ-μελέτητος, -ον (μελετάω), αγύμναστος, απροετοίμαστος, σε Πλάτ. κ.λπ.

ἄμελέω[ᾱ], μέλ. -ήσω, *ἀόρ. ᾠ' ἡμέλησα*, Επικ. *ἄμ-* παρακ. *ἡμέληκα*· (ἄμελής)· **I.1.** δεν έχω καμία φροντίδα, έγνοια, παραμελώ, αδιαφορώ, με γεν., σε Όμηρ., Ηρόδ.

κ.λπ. **2.** απόλ., είμαι απρόσεχτος, αψηφώ, ολιγορώ, σε Ησίοδ. κ.λπ.· τὸ μάμελεῖν, (κράση του μὴ ἀμελεῖν), προσοχή, επιμέλεια, σε Αισχύλ. **3.** με αιτ. και μηχ., παραβλέπω και επομένως επιτρέπω, αφήνω, ανέχομαι, παιῖδας θνήσκοντας ἀμελεῖ, τα αφήνει να πεθάνουν, σε Ευρ.· ο Ξεν. έχει γεν. με την ίδια σημασία. **4.** με απαρ., παραμελώ, αμελώ να κάνω, σε Ηρόδ., Πλάτ. **II.** Παθ., είμαι παραμελημένος, περιφρονημένος, σε Σοφ. κ.λπ.· οἱ ἡμελημένοι ἄνθρωποι, σε Θουκ.· επίρρ. ἡμελημένως, απρόσεκτα, σε Ξεν.

ἀμελής[ᾶ], -ές (α στερητικό και μέλει), απρόσεκτος, αμελής, αδιάφορος, σε Αριστοφ., Ξεν. κ.λπ.· επίρρ. -λῶς, απρόσεκτα, σε Θουκ.· συγκρ. -έστερον, στον ίδ. **2.** με γεν., αδιάφορος για κάτι, σε Πλάτ. κ.λπ.· περί τινα, σε Ισοκρ.· επίρρ. ἀμελῶς ἔχειν, είμαι απρόσεκτος, πρὸς τι ἢ περί τινα, σε Ξεν. **II.** Παθ., παραμελημένος, περιθωριοποιημένος, στον ίδ.

ἀμελητέον, ρημ. επίθ. του ἀμελέω, **I.** κάτι που πρέπει να παραμεληθεί, τινός, σε Ισοκρ. **II.** ἀμελητέος, -α, -ον, αυτός που πρέπει κάποιος να αψηφήσει, σε Λουκ.

ἀμέλητος, -ον (ἀμελέω), αυτός για τον οποίο δε φροντίζει κάποιος, σε Θέογν.

ἀμελία, ἡ, ποιητ. αντί ἀμέλεια, σε Ευρ.

ἀ-μέλλητος, -ον (μέλλω), αυτός που δεν μπορεί να αναβληθεί, σε Λουκ.

ἄ-μεμπτος, -ον (μέμφομαι), I.1. αυτός που δεν μπορεί να κατηγορηθεί, ακατηγόρητος, άμωμος, σε Ευρ., Δημ.· ἄμεμπτος χρόνου, ως προς τον χρόνο, σε Αισχύλ. **2.** λέγεται για πράγματα, τέλειος στο είδος του, σε Ξεν.· ἄμ. ἐκείνη, χωρίς φταιξιμο σε εκείνη, σε Πλούτ.· συγκρ. ἄμεμπτότερος, λιγότερο άξιος κατηγορίας, στον ίδ.· επίρρ. -τως, με τρόπο ώστε να μην καταλογίζεται ψόγος, άψογα, σε Σοφ., Ξεν. **II.** Ενεργ., αυτός που δεν κατηγορεί, δεν ψέγει, ἄμεμπτόν τινα ποιῆσθαι, σε Ξεν.· ομοίως επίρρ., ἀμέμπτως δέχεσθαι τινα, χωρίς επίκριση, στον ίδ.

ἀμεμφής, -ές = ἄμεμπτος I, σε Αισχύλ. **II.** Ενεργ. ἄμεμπτος II, σε Πλούτ.

ἀμεμφία, ἡ, απαλλαγή από κατηγορία, ψόγο, επίκριση, σε Αισχύλ., Σοφ.

ἄμηναι[ᾶ], Επικ. αντί ἄειν, απαρ. ενεστ. του ἄω, ικανοποιώ, ευαρεστώ.

ἀ-μενηγός[ᾶ], -όν (μένος), 1. αδύναμος, ανίσχυρος, ευάλωτος, αέρινος, λέγεται για φαντάσματα, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· λέγεται για όνειρα, στο ίδ. ἢ για κάποιον τραυματισμένο, σε Ομήρ. Ίλ. **2.** χρησιμοποιείται για τους θνητούς εν γένει, σε Ομηρ. Ὑμν., Αριστοφ.

ἀμενηνόω, μέλ. -ώσω, εξασθενίζω την ισχύ ενός πράγματος, σε Ομήρ. Ίλ.

ἀμενής, -ές = ἀμενηγός, σε Ευρ.

ἀμέρα, Δωρ. αντί ἡμέρα.

ἀμέργω[ᾶ], μέλ. -ζω, κόβω με δρεπάνι ἢ σύρω, Λατ. decerpo, σε Σαπφώ, σε Ευρ. — Μέσ., κόβω για τον εαυτό μου, σε Θεόκρ.

ἀμέρδω[ᾶ], μέλ. -σω, αόρ. α' ἡμερσα, Επικ. ἄμερσα — Μέσ. αόρ. α' μηχ. ἀμερσάμενος — Παθ. αόρ. α' ἡμέρθην· (α ευφωνικό, μείρομαι), **1.** αποστερώ, αφαιρώ από κάτι, με γεν., σε Ησίοδ., Ομήρ. Οδ. — Παθ., στερούμαι κάποιου πράγματος, γλυκερῆς αἰῶνος ἀμέρσης, οὐδέ τι δαιτός ἀμέρδεται, σε Όμηρ. **2.** με αιτ. προσ. μόνο, αποστερώ των φυσικών δικαιωμάτων του, ληστεύω, σε Ομήρ. Ίλ.· ὄσσεδ' ἄμερδεν ἀνγή, η λάμψη θάμπωσε τα μάτια, τα τύφλωσε, στο ίδ.· ἔντεα καπνὸς ἀμέρδει, ο καπνός αφαιρεί τη στιλπνότητά τους, τα μαυρίζει, σε Ομήρ. Οδ.

ἀ-μερής, -ές (μέρος), αυτός που δεν έχει ξεχωριστά μέρη, αδιαίρετος, ενιαίος, σε Πλάτ.

ἀ-μέριμνος, -ον (μέριμνα), I. απαλλαγμένος από έγνοιες, φροντίδες, αμέριμνος, ξέγνοιαστος, σε Ανθ. **II.** Παθ., αφρόντιστος, παραμελημένος, σε Σοφ. **III.** αυτός που διώχνει τις έγνοιες και τις φροντίδες, σε Ανθ.

ἀμέριος, Δωρ. αντί *ἡμέριος*.

ἀμερό-κοιτος, Δωρ. αντί *ἡμερόκοιτος*.

ἄμερος, Δωρ. αντί *ἡμερος*.

ἄμερσα, Επικ. αντί *ἡμερσα*, αόρ. α΄ του *ἀμέρδω*.

ἀμές ή ἀμές, Δωρ. αντί *ἡμεῖς*.

ἀ-μετακίνητος, -ον, αυτός που δεν κινείται, αμετακίνητος, επίρρ. -τως, σε Αριστ.

ἀ-μεταμέλητος, -ον (μεταμέλομαι), I. αυτός που δεν μετανοεί για κάτι, αμετανόητος, σε Πλάτ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, μη μεταμελημένος, σε Αριστ.

ἀ-μετανόητος, -ον, I. αυτός για τον οποίο δεν υπάρχει μεταμέλεια, κάτι, σε Λουκ. **II.** Ενεργ., αυτός που δεν μετανοεί, αμετανόητος, σε Κ.Δ.

ἀ-μετάσῆτος, -ον (μεθίστημι), 1. αυτός που δεν μετακινείται, ακίνητος, στάσιμος, αμετάβλητος, σε Πλάτ. **2.** αυτός που δεν γίνεται να εξαφανισθεί ή να εξαλειφθεί, στον ίδ.

ἀ-μετάστρεπτος, -ον (μεταστρέφομαι), αυτός που δε γυρίζει πίσω· επίρρ. *ἀμεταστρεπτί [ῖ]* ή *-εῖ*, χωρίς γυρίσματα, εμπρός, *ἴεναι, φεύγειν*, σε Πλάτ.

ἀ-μετάστροφος, -ον (μεταστρέφω), αμετάβλητος, αναλλοίωτος, σε Πλάτ.

ἀ-μετάτρεπτος, -ον, = το προηγ., σε Πλούτ.

ἀμέτερος, Δωρ. αντί *ἡμέτερος*.

ἀ-μέτοχος, -ον (μετέχω), αυτός που δεν έχει μερίδιο σε κάτι, με γεν., σε Θουκ.

ἀ-μέτρητος, -ον και -η, -ον, 1. μη μετρήσιμος, απέραντος, άπειρος, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. **2.** αναριθμητος, αλογάριαστος, ανυπολόγιστος, σε Ευρ.

ἀμετρία, ή (ἄμετρος), υπερβολή, ασυμμετρία, δυσαναλογία, σε Πλάτ. κ.λπ.

ἀμετρό-βιος, -ον, αυτός που ζει υπερβολικά μεγάλη σε διάρκεια ζωή, σε Ανθ.

ἀμετρο-επής, -ές (ἔπος), αχαλίνωτος στη γλώσσα, ακατάσχετος στα λόγια, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμετρο-πότης, -ου, ό (πίνω), αυτός που πίνει σε υπερβολικό βαθμό, σε Ανθ.

ἄ-μετρος, -ον (μέτρον), 1. αυτός που δεν έχει μέτρο, απέραντος, αχανής, υπερβολικός, άπειρος, σε Πλάτ.· επίρρ. -τως, στον ίδ.· ουδ. πληθ. *ἄμετρα*, ως επίρρ., σε Βάβρ. **2.** ακρατής, με ηθική σημασία, σε Πλάτ.· επίρρ. -τως, σε Ξεν. κ.λπ.

ἀμεύομαι, Αιολ. αντί *ἀμείβομαι*, υπερτερώ, νικώ, κυριαρχώ, σε Πίνδ.

ἀμευσί-πορος, -ον, αυτός που έχει μονοπάτια που διασταυρώνονται μεταξύ τους, σε Πίνδ.

ἄμη, ή, φτυάρι ή τσάπα (αξίνα), σε Αριστοφ., Ξεν.

ἀμή, επίρρ. (αντί *ἀμῆ*, δοτ. θηλ. του *ἀμός = τίς*), με συγκεκριμένο τρόπο· *ἀμῆ γέ πη*, με κάποιον τρόπο ή άλλον (με τον ένα ή τον άλλo τρόπο), σε Πλάτ.

ἀμήν, Εβρ. επίρρ. αληθώς, ας γίνει, μακάρι, σε Κ.Δ.· *τόἀμήν*, βεβαιότητα, σιγουριά, στην ίδ.

ἀ-μήνιτος, -ον (μηνίω), χωρίς οργή ή θυμό, σε Ηρόδ.· *χειμῶν οὐκ ἀμήνιτας θεοῖς*, σταλμένος όχι από την ιδιαίτερη μήνη των ουρανίων, σε Αισχύλ.· επίρρ. -τως, στον ίδ.

ἄμης, -ητος, ό, είδος γαλατόπιτας, σε Αριστοφ.

ἄμησα, Επικ. αντί *ἡμησα*, αόρ. α΄ του *ἀμάω*.

ἀμητήρ[ᾱ], -ῆρος, ό (ἀμάω), θεριστής, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμητος ή **ἀμητός[α]**, **ὁ** (**ἀμάω**), **I. 1.** θερισμός, θέρος, συγκομιδή, τρύγος, σε Ομήρ. Ιλ. (μεταφ. λέγεται για τη σφαγή). **2.** θερισμός, η εποχή του θερισμού, σε Ησίοδ., Ηρόδ. **II.** σοδειά ή συγκομιδή που θερίστηκε, Λατ. *seges*, σε Ανθ. **ἀ-μήτωρ**, **-ορος**, **ὁ**, **ἡ** (**μήτηρ**), **I.** αυτός που δεν έχει μητέρα, ορφανός από μητέρα, σε Ηρόδ., Ευρ. **II.** *ή*, με συμπεριφορά μη προσήκουσα σε μητέρα, *μήτηράμητωρ*, σε Σοφ.

ἀμηχανάω, = το επόμ., σε Ανθ., στους Επικ. τύπους *ἀμηχανόωσιν*, *-όων*.

ἀμηχᾶνέω, μέλ. *-ήσω*, παρατ. *ήμηχάνουιν*· (*ἀμήχανος*)· **1.** βρίσκομαι σε αμηχανία για, ή βρίσκομαι σε έλλειψη ενός πράγματος, με γεν., σε Ηρόδ.· *περί τινος*, για ένα πράγμα, σε Ευρ.· *ὅπα τράπωμαι*, προς το οποίο μέρος να στραφώ, σε Αισχύλ. **2.** απόλ., *ἀμηχανῶν βιοτεύω*, ζω στερούμενος τα απαραίτητα της ζωής, σε Ξεν.

ἀ-μηχᾶνής, **-ές** = *ἀμήχανος*, σε Ομηρ. Ύμν. (στην γεν. πληθ. *-έων*).

ἀμηχᾶνία, Ιων. *-ίη*, *ή*, **I.** έλλειψη μέσων, ένδεια, ανικανότητα, ανεπάρκεια, αδυναμία, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· *ὕπ' ἀμηχανίας*, σε Αριστοφ. **II.** λέγεται για πράγματα, δυσκολία, κακουχία, συμφορά, σε Ησίοδ.

ἀ-μήχᾶνος, Δωρ. **ἀμάχανος**, *-ον*, (μηχανή), **I. 1.** αυτός που έχει έλλειψη μέσων ή πόρων, που βρίσκεται σε αδιέξοδο, *τινος*, για κάτι, σε Ομήρ. Οδ.· *ἀμ. εἷς τι*, στενόχωρος ως προς κάτι, σε Ευρ. **2.** με απαρ., μη γνωρίζοντας τί να πράξει, ανίκανος να πράξει, σε Σοφ., Δημ. κ.λπ. **II.** με Παθ. σημασία: **1.** απραγματοποίητος, δύσκολος, αδύνατος, με απαρ.· *ἀμήχανός ἐσσι πιθέσθαι*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ὁδός ἀμ. εἰσελθεῖν*, δρόμος δύσκολος στη διάβαση, σε Ξεν.· *ἀμήχανόν ἐστι*, με απαρ., είναι αδύνατο, σε Ηρόδ. κ.λπ.· απόλ., *ἀμήχανα*, ακατόρθωτα, αδύνατα, σε Αισχύλ. κ.λπ. **2.** αυτό έναντι του οποίου δε μπορεί να γίνει τίποτα, ακατανίκητος, λέγεται για τους θεούς, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για πράγματα, *ἀμήχανα ἔργα*, στενοχώρια που δε βρίσκει γιατρειά ή βοήθεια, στο ίδ., Ησίοδ., Τραγ.· λέγεται για όνειρα, ανεξήγητος, ανερμήνευτος, σε Ομήρ. Οδ. **3.** ακατάληπτος, άπειρος, άμετρος, σε Πλάτ.· *ἀμήχανον εὐδαιμονίας*, υπέρτατη ευτυχία, στον ίδ.· συχνά με αιτ., *ἀμήχανος τὸ μέγεθος*, τὸ κάλλος, τὸ πλῆθος, δηλ. ασύλληπτος ως προς το μέγεθος κ.λπ., στον ίδ., σε Ξεν.· ο Πλάτ. συχνά προσθέτει τις αναφ. αντων. *οἷος, ὅσος και ὡς*, όπως, *ἀμήχανον ὅσον χρόνον*, μια ασύλληπτη διάρκεια του χρόνου· *ἀμηχάνως ὡς εὖ*, υπερβολικά, εξαισιώς καλά.

ἀ-μίαντος, *-ον* (**μιαίνω**), μη μιανθείς, αγνός, καθαρός, σε Θεόγν.· ο Αισχύλ. αποκαλεί τη θάλασσα απλώς *ή άμίαντος*.

ἀ-μῖγής, **-ές** (**μῖγνυμι**), μη αναμειγμένος, καθαρός, αγνός, ανόθευτος, σε Αριστ.

ἀμίθεος, Δωρ. αντί *ήμίθεος*.

ἀμιθρέω, από Επικ. μεταθ. αντί *ἀριθμέω*, σε Θεόκρ.

ἄ-μικτος, *-ον*, **I.** αυτός που δεν είναι ανακατεμένος, αυτός που δεν αναμειγνύεται, σε Αισχύλ. **II.** ανόθευτος, καθαρός, αγνός, σε Πλάτ. **III.** λέγεται για πρόσωπα, αυτός που δεν συναγελάζεται με άλλους (πρβλ. **μυγῆναι**, έχω κοινωνικές επαφές), ακοινωνήτος, απροσπέλαστος, λέγεται για τους Κενταύρους και τους Κύκλωπες, σε Σοφ., Ευρ.· *ἀμ. τινι*, δεν έχω σχέσεις με άλλους, στον ίδ.· ομοίως χρησιμοποιείται για νόμους και έθιμα, *ἀμ. νόμιμα τοῖς ἄλλοις*, σε Θουκ. **2.** λέγεται για τόπους, αφιλόξενος, τραχύς, σε Ευρ.

ἄμιλλα, *-ης* ή (**ἄμα**), **1.** αγώνας για επικράτηση, συμπλοκή, σύγκρουση, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** με γεν. πράγμ., *ισχύος ἄμ.*, δοκιμή ισχύος, σε Πίνδ.· *ποδοῖν, λόγων ἄμ.*, σε

Ευρ.· *ἀρετῆς*, σε Πλάτ.· με γεν. αντικ., *ἄμ. λέκτρων*, συναγωνισμός για γάμο, σε Ευρ.· ομοίως με επίθ., *ἄμ. φιλόπλουτος, πολύτεκνος*, αγώνας για απόκτηση πλούτου ή παιδιών, στον ίδ.

ἀμιλλάομαι, μέλ. -ήσομαι, αόρ. α' *ἠμιλλήθην*, μετέπειτα *ἠμιλλησάμην*· παρακ. *ἠμιλλημαι*· (*ἄμιλλα*)· **I. 1.** αποθ., συναγωνίζομαι, φιλονικώ, ερίζω με κάποιον, Λατ. *aemulari*, με δοτ. προσ., σε Ηρόδ. κ.λπ.· *πρός τινα*, σε Ευρ.· με δοτ. πράγμ., αγωνίζομαι εναντίον κάποιου πράγματος ή για κάποιο πράγμα, σε Ηρόδ.· *περί τινος*, για κάτι, σε Λουκ. **2.** με Παθ. σημασία, *τὸ πεζὸν πρὸς ἀλλήλους ἀμιλληθέν*, συναγωνίζεται ο ένας τον άλλο, σε Θουκ. **II.** λέγεται για μεμονωμένο άτομο, αγωνίζομαι, προσπαθώ, *ἐπί τι*, προς κάποιο σημείο, σε Ξεν.· *πρός τι*, για την απόκτηση κάποιου πράγματος, σε Πλάτ.

ἀμίλλημα, -ατος, τό, αγώνας, σύγκρουση, συμπλοκή, βλ. [ἄλεκτρος](#).

ἀμιλλητήρ, -ῆρος, ὁ (*ἀμιλλάομαι*), ανταγωνιστής στον αγώνα, βλ. [τρόχος](#) B.

ἀμίμητό-βιος, -ον, αυτός του οποίου την ζωή δεν μπορεί να μιμηθεί κανείς, σε Πλούτ.

ἀ-μίμητος[ι], -ον (μιμέομαι), απaráμιλλος, αμίμητος, μοναδικός, σε Ανθ.· *τινι*, σε κάτι, σε Πλούτ.· επίρρ. -τως, στον ίδ.

ἀμιξία, Ιων. -ίη, ή (*ἄμικτος*), λέγεται για πρόσωπα, έλλειψη επικοινωνίας, *ἀλλήλων*, μεταξύ τους, σε Θουκ.· *πρός τινα*, σε Λουκ.· *ἀμιξίη χρημάτων*, έλλειψη χρηματικών συναλλαγών, σε Ηρόδ.

ἄμ-ιπος, -ον, I. αυτός που πορεύεται μαζί με τα άλογα, δηλ. ταχύς σαν άλογο, σε Σοφ. **II.** *ἄμιπποι, οί*, πεζοί μαζί με ιππείς, σε Θουκ., Ξεν.

ἀμίσ, -ίδος, ή, ουροδοχείο, σε Αριστοφ.

ἀμισθί[ι], επίρρ. του *ἄμισθος*, σε Ευρ., Δημ.· *χρημάτων ἄμ.*, χωρίς την ανταμοιβή των χρημάτων, σε Πλούτ.

ἄ-μισθος, -ον, αυτός που δεν έχει μισθό ή πληρωμή, μη μισθωμένος, σε Αισχύλ.

ἀ-μίσθωτος, -ον (μισθώω), αυτός που δεν αποφέρει εισόδημα, σε Δημ.

ἀ-μιτρο-χιτώνες, οί, επίθ. των Λυκίων πολεμιστών που δε φορούσαν ζώνη (*μίτρα*) μαζί με τους χιτώνες τους (*χιτών*), σε Ομήρ. Ιλ.

ἀ-μιχθαλοίς, -εσσα, -εν (μίγνυμι), επίθ. της Λήμνου, απροσπέλαστη, αφιλόξενη, εχθρική, σε Ομήρ. Ιλ.

ἄμμα, -ατος, τό (ἄπτω), οτιδήποτε δεμένο ή φτιαγμένο για δέση και επομένως: **1.** κόμπος, σε Ηρόδ. **2.** θηλειά, βρόχος, σε Ευρ. **3.** σχοινί ή ταινία, στον ίδ.· ἄ.

παρθενίας, η ζώνη των παρθένων, σε Ανθ. **4.** στον πληθ., οι βραχιόνες του παλαιστή ή το παλαιστικό «αγκάλιασμα», σε Πλούτ.

ἄμμε, Αιολ. αντί *ἡμᾶς*, αιτ. πληθ. του *ἐγώ*.

ἀμ-μεμίζεται, ἀμ-μένω, ποιητ. αντί *ἀναμεμίζεται, ἀναμένω*.

ἄμμες, Αιολ. αντί *ἡμεῖς*, ονομ. πληθ. του *ἐγώ*.

ἀμ-μέσον, ποιητ. αντί *ἀνά μέσον*.

ἄμμι, ἄμμιν, Αιολ. και Δωρ. αντί *ἡμῖν*, δοτ. πληθ. του *ἐγώ*.

ἄμ-μίγα, ἀμ-μίγνυμι, ποιητ. αντί *ἀνάμιγα, ἀναμίγνυμι*.

ἀμμορία, Ιων. -ίη, ή, ποιητ. αντί *ἀμορία* (*ἄμορος*), αυτό που δεν αποτελεί τύχη για κάποιον, κακή μοίρα, σε Ομήρ. Οδ.

ἄμ-μορος, -ον, ποιητ. αντί ἄ-μορος, ἄ-μοιρος, **I.** αυτός που δεν έχει μερίδιο σε κάτι, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.· απαλλαγμένος από, ελεύθερος, *ώδίνων*, σε Ανθ. **II.** απόλ., λυπημένος, θλιμμένος, σε Ομήρ. Ιλ.

ἄμμος ή **ἄμμος**, ἤ, ἄμμος (βλ. **ἄμαθος**), σε Πλάτ. κ.λπ. **II.** αμμώδες έδαφος, έδαφος κατάλληλο για αγώνες δρόμου, σε Ξεν.

ἄμμό-τροφος, -ον (τρέφω), αυτός που μεγαλώνει στην ἄμμο, σε Ανθ.

Ἄμμων, -ωνος, ὁ, ο Λιβυκός Δίας-Ἄμμων, σε Ηρόδ., Πίνδ. κ.λπ.· θηλ. επίθ. **Ἄμμωνίς**, *A. ἔδρα*, η έδρα του Ἄμμωνα, δηλ. η Λιβύη, σε Ευρ.

ἄ-μνάμων, Δωρ. αντί *ἀμνήμων*.

ἄμνάς, -άδος, ἤ, θηλ. του *ἀμνός*.

ἄμ-νάσει, ἄμ-νάσειε, Δωρ. γ' ενικ. μέλ. και αόρ. α' ευκτ. του *ἀναμμνήσκω*.

ἄμναστέω, ἄμναστος, Δωρ. αντί *-ηστέω, -ηστος*.

ἄμνεϊός, -α, -ον (ἄμνός), αρνίσιος, *ἄμν. χλαῖνα*, αρνίσια προβιά που χρησιμ. ως κάπα, σε Θεόκρ.

ἄ-μνημόνευτος, -ον, λησμονημένος, ξεχασμένος, αμνημόνευτος, σε Ευρ.

ἄμνημονέω, μέλ. *-ήσω*, αόρ. α' *ἠμνημόνησα· (ἀμνήμων)*· **1.** είμαι αμνήμων, επιλήσμων, απόλ., σε Αισχύλ., Ευρ. **2.** με γεν., δεν κάνω αναφορά σε, δεν μιλώ για, στον ίδ. κ.λπ.· ομοίως, *ἄμν. τι περί τινος*, σε Θουκ.

ἄμνημοσύνη, ἤ, επιλησμοσύνη, σε Ευρ.

ἄ-μνήμων, Δωρ. **ἄμνάμων, -ον**, γεν. *-ονος· (μνήμη)*· **1.** είμαι αμνήμων, λησμονώ, ξεχνώ, σε Σοφ., Πλάτ.· *τινός*, κάποιο πράγμα, σε Αισχύλ. κ.λπ. **2.** Παθ., ξεχασμένος, λησμονημένος, σε Ευρ.

ἄμνηστέω, Δωρ. **ἄμναστέω = ἄμνημονέω**, σε Σοφ. — Παθ., είμαι λησμονημένος, σε Θουκ.

ἄμνηστία, Ιων. — *ιη, ἤ*, λήθη, παραγραφή αδικήματος, αμνηστία, σε Πλούτ.

ἄ-μνηστος, -ον (μνάομαι), λησμονημένος, σε Θεόκρ.

ἄμνιον, τό, δοχείο στο οποίο συγκεντρώνεται το αίμα των σφάγιων, σε Ομήρ. Οδ. (αμφίβ. προέλ.).

ἄμνίς, -ίδος, ἤ, προβατίνα, σε Θεόκρ.

ἄμνο-κῶν, ὁ (κοέω), αυτός που έχει νου πρόβατου, δηλ. αφελής, ανόητος, σε Αριστοφ.

ἄμνός, ὁ, αρνί, σε Σοφ., Αριστοφ.· *ἄμνοι τοὺς τρόπους*, πρόβατα ως προς τον χαρακτήρα, στη συμπεριφορά, στον ίδ.· για τις πλάγιες πτώσεις χρησιμ. τα *ἄρνός, ἄρνι, ἄρνα*· βλ. **ἄρνός**.

ἄμογητί, επίρρ., άνευ μόχθου και προσπάθειας, σε Ομήρ. Ιλ.

ἄ-μόγητος, -ον (μογέω), μη καταπονημένος, ακούραστος, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἄ-μοθειή(ἄ)μοθι (ἄμα), επίρρ. (από το *α* στερητικό *μόθος*), χωρίς φιλονικία, διαμάχη, Λακων. λέξη στον Θουκ.

ἄμόθεν, Ιων. **ἄμόθεν**, επίρρ. (*ἄμός*), από έναν τόπο ή άλλο, απο οποιοδήποτε μέρος, σε Ομήρ. Οδ.· *ἄμόθεν γέ ποθεν*, σε Πλάτ.

ἄμοιβάδιος, -α, -ον = ἄμοιβαῖος, σε Ανθ.

ἄμοιβάδις, επίρρ. (*ἄμοιβή*), εκ διαδοχής, κατά σειρά, εναλλάξ, *ἄμ. ἄλλοθεν ἄλλος*, ο ένας μετά τον άλλο, σε Θεόκρ.

ἄμοιβαῖος, -ον και -α(-η) -ον (ἄμοιβή), **I.** ανταλλακτικός, ανταποδιδόμενος, σε Πίνδ., Ανθ.· επίρρ. *-ως*, εις ανταπόδοση, σε Λουκ. **II.** αμοιβαίος, εναλλασσόμενος,

σε Ηρόδ.· *ἀμοιβαῖα*, στίχοι ψαλλόμενοι εναλλάξ, ο ένας ως απάντηση στον άλλο, σε Πλάτ.· *ἀμοιβαίη ἀοιδή*, σε Θεόκρ.

ἀμοιβάς, -άδος, θηλ. του προηγ., για την αλλαγή της αμφίεσης, σε Ομήρ. Οδ.

ἀμοιβή, ἢ (ἀμείβω), I. 1. ανταπόδοση, πληρωμή, αποζημίωση, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐκατόμβης*, για την εκατόμβη, στο ίδ. **2.** απάντηση, σε Ηρόδ. **II.** αλλαγή, ανταλλαγή χρημάτων, σε Πλούτ. **II.** εναλλαγή, μεταβολή, *κακῶν*, σε Ευρ.

ἀμοιβηδῖς, επίρρ. (*ἀμοιβή*), αμοιβαίως, εναλλάξ, σε Όμηρ.

ἀμοιβός, ὁ (ἀμείβω), I. διάδοχος, *ἀμοιβοί*, στρατιώτες που διαδέχονται άλλους, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** ως επίθ., αυτός που δίνεται ως ανταπόδοση ή ανταλλαγή σε κάτι, με γεν., σε Σοφ.

ἀμοιρέω, δεν έχω μερίδιο σε κάτι, με γεν., σε Πλούτ.

ἄ-μοιρος, -ον (μοῖρα), 1. αυτός που δεν έχει μερίδιο, με γεν., σε Αισχύλ. κ.λπ. **2.** απόλ., *ἄμμορος*, ατυχής, κακότυχος, σε Ευρ.

ἀμολγαῖος, -α, -ον (ἀμέλω), λέγεται για το γάλα, φτιαγμένος από γάλα ή (από το *ἀμολγός*, αρχ. λέξη αντί *ἀκμή*), φτιαγμένος από το καλύτερο αλεύρι, σε Ησίοδ.

ἀμολγεύς, -έως, ὁ (ἀμέλω), καρδάρα για το γάλα, Λατ. *mulctra*, σε Θεόκρ., Ανθ.

ἀμόλγιον, τό, υποκορ. του *ἀμολγεύς*, μικρό καρδάρι, σε Θεόκρ.

ἀμολγός, ὁ, λέξη αμφιβ. σημασίας· Ο Όμηρ. πάντοτε έχει τη συνεκφορά *νυκτός ἀμολγῶ*, οι ώρες πριν το χάραμα της ημέρας ή οι ώρες μετά τη δύση του ηλίου, δηλ. γενικά η νύχτα, σε Ομήρ. Ιλ. [η υπόθεση ότι το *ἀμολγός* σήμαινε την ώρα του αρμέγματος (από το *ἀμέλω*), δεν ταιριάζει με τη σημασία. Λέγεται ότι το *ἀμολγός* ήταν αρχ. λέξη αντί *ἀκμή*, ώστε το *νυκτός ἄμ.*, σημαίνει το ακμαιότατο σημείο της νύχτας].

ἄ-μόμφητος, -ον = ἀμεμφής, σε Αισχύλ.

ἄ-μομφος, -ον (μομφή), απεγάδιαστος, ἀμωμος, σε Αισχύλ.

ἀμόργινος, -ον, φτιαγμένος από αμοργινό λινάρι, σε Αριστοφ.

ἀμοργίς, ἢ, λεπτό λινάρι από το νησί της Αμοργού, σε Αριστοφ.

ἀμορία, ἢ, ποιητ. **ἀμμορία**, βλ. αυτ.

ἄ-μορος, -ον, ποιητ. **ἄμμορος I.** = *ἄμοιρος*, με γεν., σε Ευρ. **II.** απόλ., ἀτυχος, ελεεινός, ἄθλιος, σε Σοφ.

ἀμορφία, ἢ, ἔλλειψη μορφής ή σχήματος, δυσμορφία, ασχήμια, σε Ευρ.

ἄ-μορφος, -ον (μορφή), δύσμορφος, ἀσχημος, σε Ηρόδ., Ευρ.· υπερθ.

ἀμορφέστατος (ὅπως αν προερχόταν από το *ἀμορφής*), σε Ηρόδ.· αλλά ομαλός τύπος *-ότερος, -ότατος*, σε Ξεν., Πλούτ.

ἀμός ή ἀμός[ᾱ], -ἢ-όν=ἡμέτερος, Αιολ. **ἄμμος, I.** μας, δικός μας, σε Όμηρ. κ.λπ. **II.** Αττ. = *ἐμός*, όταν απαιτείται μακρά παραλήγουσα.

ἀμός[ᾱ], παλιά λέξη ισοδύν. του *εἷς* ή *τίς*, που βρίσκεται μόνο στους επιρρ. τύπους *ἀμοῦ, ἀμῆ, ἀμοῖ, ἀμῶς, ἀμόθεν ἀμόθι*.

ἄμος, Δωρ. αντί *ἦμος*, όταν, σε Θεόκρ.

ἄμοτος, -ον, I. ἀκόρεστος, ακατάπαυστος, σε Θεόκρ. **II.** στον Όμηρ. ως επίρρ.

ἄμοτον, αδιάκοπα, *ἄμ. μεμαῶς*, προσπαθώντας ακατάπαυστα· *ἄμ. κλαίω*, θρηνώ αδιάκοπα· *τανύοντο*, βάδιζαν προς τα μπρος με ακατάπαυστη αντοχή (ἀγν. προέλ.).

ἀμοῦ, Αττ. **ἀμοῦ**, επίρρ. του *ἀμός* (= *τίς*), *ἀμοῦ γέ που*, σε κάποιο μέρος ή σε άλλο, σε Λυσ.· πρβλ. **ἀμόθεν, ἀμῆ, ἀμοῖ**.

ἀμουσία, ἢ, I. ἔλλειψη λεπτότητας, τραχύτητα, αγριότητα, σε Ευρ., Πλάτ. **II.**

ἔλλειψη αρμονίας, σε Ευρ.

ἄ-μουσος, -ον (μοῦσα), I. αυτός που δεν έχει τις Μούσες, χωρίς καλαισθησία, απολίτιστος, άξεστος, άκομψος, σε Ευρ., Αριστοφ.· επίρρ. -σως, σε Πλάτ. **II.** χωρίς την αίσθηση της μουσικής, σε Ευρ.· *ἀμουσότατα ὡδαί*, στον ίδ.

ἄ-μοχθεῖ ἢ -θί[τι], επίρρ. του *ἄμοχθος*, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἄμόχθησα, κράση του *ἄ ἐμόχθησα*.

ἄ-μόχθητος, -ον, = το επόμ.· επίρρ. -τως, σε Βάβρ.

ἄ-μοχθος, -ον, 1. απαλλαγμένος από μόχθο ἢ φροντίδα, σε Σοφ.· αυτός που αποφεύγει τον κόπο, σε Πίνδ. **2.** μη καταπονημένος, σε Ξεν.

ἄμπαλος, I. ποιητ. αντί *ἀνάπαλος*, σε Πίνδ. **II.** *ἄμπ-αλος, ον*, Δωρ. αντί *ἀμφιάλος*, σε Θεόκρ.

ἄμ-παυμα, ἄμ-παυσις, ἄμ-παυστήριον, ἄμ-παύω, βλ. [ἀναπ-](#).

ἄμ-πεδίον, ἀμπέλαγος, θα έπρεπε να είναι γραμμένο *ἄμ πέδιον* (δηλ. *ἀνά πεδίον*), *ἰμ πέλαγος* (δηλ. *ἀνά πέλαγος*).

ἄμ-πείρω, Επικ. αντί *ἀναπείρω*.

ἀμπελ-άνθη, ἢ = οἰνάνθη, σε Λουκ.

ἀμπελεών, -ῶνος, ὁ, ποιητ. αντί *ἀμπελών*, σε Θεόκρ.

ἀμπέλινος, -ον και -η, -ον (ἄμπελος), φτιαγμένος από αμπέλι, σε Ηρόδ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, αφιερωμένοι στο κρασί, σε Ανθ.

ἀμπέλιον, τό, υποκορ. του *ἄμπελος*, σε Αριστοφ.

ἀμπελῖς, -ίδος, ἢ, υποκορ. του *ἄμπελος*, **I.** νεαρό φυτό αμπελιού, σε Αριστοφ. **II.** το πτηνό *ἀμπελίων*, στον ίδ.

ἀμπελόεις, -εσσα, -εν (ἄμπελος), πλούσιος σε αμπέλια, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.

ἀμπελοεργός, ὁ = ἀμπελουργός, σε Ανθ.

ἄμπελος, ἢ, αμπέλι, Λατ. *viti*, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. [πιθ. από το *ἀμπί* (Αιολ. αντί *ἀμφί*), *ἔλ-ιξ*, από τον ελικοειδή βλαστό του].

ἀμπελουργέω, καλλιεργώ αμπελώνα, σε Θεόφρ., Λουκ.

ἀμπελ-ουργός, ὁ (*ἔργω), αυτός που καλλιεργεί αμπέλια, σε Αριστοφ. κ.λπ.

ἀμπελο-φύτωρ[ῦ], -ορος, ὁ (φύω), φυτευτής αμπελιών, σε Ανθ.

ἀμπελών, -ῶνος, ὁ (ἄμπελος), αμπέλι, αμπελώνας, σε Αισχίν. κ.λπ.

ἄμ-πέμπω, ποιητ. αντί *ἀναπέμπω*.

ἄμ-πεπαλών, Επικ. αντί *ἀναπεπαλών*, αναδιπλ. μτχ. αορ. β' του *ἀναπάλλω*.

ἄμ-πετάννυμι, ἄμ-πέτομαι, ποιητ. αντί *ἀναπετάννυμι, ἀναπέτομαι*.

ἀμπεχόνη, ἢ (ἀμπέχω), λεπτό ένδυμα· γενικά, ρουχισμός, ρούχα, σε Πλάτ., Ξεν.

ἀμπέχονον, τό, = *ἀμπεχόνη*, σε Αριστοφ., Θεόκρ.

ἀμπ-έχω και ἀμπ-ίσχω· Επικ. παρατ. *ἀμπεχον*· μέλ. *ἀμφέξω*, αόρ. β' *ἤμπεσχον* —

Μέσ. *ἀμπέχομαι και ἀμπίσχομαι*, με γ' πληθ. *ἀμπισχνοῦνται*· παρατ. *ἤμπειχόμεν*, μέλ. *ἀμφέξομαι*· αόρ. β' *ἤμπεσχόμεν*, μτχ. *ἀμπισχόμενος*· (ἀμπί Αιολ. αντί ἀμφί)· **I.**

1. περικυκλώνω, καλύπτω, τυλίγω, Λατ. *cingere*, με αιτ., σε Ομήρ. Οδ., Σοφ. κ.λπ.·

απόλ. *σκότος ἀμπίσχων*, το περιβάλλον σκοτάδι, σε Ευρ. **2.** αγκαλιάζω, στον ίδ. **II. 1.**

περιβάλλω, Λατ. *circumdare*, ιδίως περιβάλλω κάποιον, με διπλή αιτ., σε Αριστοφ.

κ.λπ. **2.** Μέσ., περιτυλίγομαι, φορώ, *χλαίνας οὐκάμπισχνοῦνται*, στον ίδ.·

ἀμπισχόμενος, τυλιγμένος με το μανδύα σου, στον ίδ.

ἄμ-πήδησε αντί *ἀνεπήδησε*.

ἄμ-πίπτω, ποιητ. αντί *ἀναπίπτω*.

ἀμπ-ίσχομαι, ἀμπ-ίσχω, βλ. [ἀμπέχω](#).

ἀμπλάκεϊν ή (χάριν μέτρου) **ἀπλάκεϊν[ἄπλ]**, απαρ. του αορ. β' ἤμπλακον, μτχ. ἀμπλακῶν· από την ίδια ρίζα, έχουμε τον παρακ. ἤμπλάκηκα, Παθ. ἤμπλάκημαι· ο ενεστ. σε χρήση είναι το **ἀμπλακίσκω** = ἀμαρτάνω. **I.** με γεν., **1.** έχω ἔλλειψη από, σε Πίνδ., Σοφ. **2.** χάνω, αποστερούμαι, παιδός, στον ίδ.· ἀλόχου, σε Ευρ. **II.** απόλ., αμαρτάνω, παραστρατώ, κάνω λάθος, στον ίδ. κ.λπ.· *ὡς τάδ' ἤμπλακον*, όταν διέπραξα αυτά τα αμαρτήματα, σε Αισχίν. (ἀγν. προέλ.).

ἀμπλάκημα, -ατος, τό, λάθος, αδίκημα, αμάρτημα, σε Αισχύλ. κ.λπ.· επίσης χάριν μέτρου, **ἀπλάκημα**, στον ίδ.

ἀμπλάκητος, βλ. [ἀναμπλάκητος](#).

ἀμπλακία, ή, = ἀμπλάκημα, σε Θέονγ. κ.λπ.

ἀμπλάκιον, τό, = ἀμπλακία, σε Πίνδ.

ἀμπλακίσκω, βλ. [ἀμπλακεϊν](#).

ἀμ-πνεΐω, Επικ. αντί ἀναπνέω.

ἄμ-πνευμα, **ἄμ-πνοά**, ποιητ. αντί ἀνάπνευμα, ἀναπνοή.

ἄμ-πνυε, **ἄμ-πνύνθη**, **ἄμ-πνῦτο**, βλ. [ἀναπνέω](#).

ἀμπτᾶσα, **ἀμπταΐην**, **ἀμπταμένος**, βλ. [ἀναπέτομαι](#).

ἀμ-πτῦχή, ποιητ. αντί ἀναπτυχή.

ἀμπυκάζω (**ἄμπυξ**), δένω τα μαλλιά με κορδέλα, σε Ανθ.

ἀμπυκτῆρ, -ῆρος, ὁ (**ἄμπυξ**), προμετωπίδα του χαλιναριού των αλόγων, σε Αισχύλ.

ἀμπυκτῆριον, το = ἀμπυκτῆρ, σε Σοφ.

ἄμπυξ, -ῦκος, ὁ ή ή (**ἀμπί**, Αιολ. αντί ἀμφί), **I.** γυναικεία κορδέλα (ταινία) για τα μαλλιά, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· **II.** οτιδήποτε κυκλικό, τροχός, σε Σοφ.

ἄμ-πωτις, γεν. -εως, Ιων. -ιος, αντί ἀνάπτωτις (ἀναπίνομαι), η υποχώρηση του νερού προς τη θάλασσα, η ἀμπωτη αντίθ. προς την παλίρροια, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἀμυγδάλινος, -η, -ον, αμυγδαλωτός, σε Ξεν.

ἀμύγδαλος, ή, αμυγδαλιά (το δέντρο), σε Λουκ.

ἄμυγμα, -ατος, τό (**ἀμύσσω**), γδάριμο, σχίσιμο, σε Σοφ., Ευρ.

ἀμυγμός, -οῦ, ὁ, = το προηγ., σε Αισχύλ.

ἄμυδις[ἄ,ῦ], **ἄμα**· **I.** λέγεται για χρόνο, μαζί, την ίδια στιγμή, σε Ομήρ. Οδ. **II.**

λέγεται για τόπο, μαζί, ὅλοι μαζί, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμυδρός, -ά, -όν, όπως το **ἀμαυρός**, αχνός, ανεπαίσθητος, ασαφής, σκοτεινός· **1.**

ἀμ. γράμματα, δυσανάγνωστα, δυσδιάκριτα γράμματα, σε Θουκ. **2.** **ἀμ. πρὸς ἀλήθειαν**, πολύ λίγος σε σύγκριση με την ἀλήθεια, στον ίδ.· **ἀμ.ἐλλίς**, σε Πλούτ. (αμφίβ. προέλ.).

ἀ-μύητος, -ον (**μυέω**), **I.** μη μυημένος, ανόσιος, βέβηλος, σε Πλάτ. κ.λπ. **II.** στον Γοργ. του Πλάτ. όπως αν προερχόταν από το **μύω** = οὐ δυνάμενος **μύειν**, ο αδύνατος να συγκρατήσει, αυτός που παρουσιάζει διαρροή, που στάζει.

ἀ-μύθητος[ῦ], -ον (**μυθέομαι**), αδιήγητος, απεριγραπτος, τόσο σπουδαίος ή μεγάλος που δεν μπορεί να περιγραφεί, σε Δημ.

ἀ-μύκητος[ῦ], -ον (**μυκάομαι**), εκεί όπου δεν ακούγεται μυκηθμός ζώων, λέγεται για τόπους, σε Ανθ.

Ἄμύκλαι, -ῶν, αἱ, Λακων. πόλη, διάσημη για τη λατρεία του Απόλλωνα, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· **Ἄμυκλαῖον**, τό, ο ναός του Ἀμυκλαίου Απόλλωνα, σε Θουκ.· επίρρ.

Ἄμύκλαθεν, από τις Ἀμύκλες, σε Πίνδ.

Ἄμύκλαι, αἱ, εἶδος παπουτσιού που φτιαχνόταν στις Ἀμύκλες, σε Θεόκρ.

Ἄμυκλαϊάζω, μέλ. -σω, μιλά στην Ἀμυκλαϊκή διάλεκτο (δηλ. τη Λακωνική), σε Θεόκρ.

ἄ-μύλος, -ον (μύλη), μη αλεσμένος σε μύλο, δηλ. αλεσμένος στο χέρι· ως ουσ., ψωμί από λευκό αλεύρι, σε Αριστοφ. κ.λπ.

ἄ-μύμων[ῶ], γεν. -νος (μῶμος), **I.** ἀμεμπτος, ἀμωμος, ευγενής, εξάιρετος, χρησιμ. από τον Ὅμηρο ως τιμητικό επίθετο, όπως το αξιότιμος, αξιοσέβαστος, υψηλότατος, χωρίς να υπονοεῖ αρετή· δε χρησιμοποιεῖται ποτέ για τους θεούς. **II.** λέγεται για πράγματα, σε Ὅμηρ.

ἄμῦνα, Επικ. αόρ. α' του ἄμύνω.

ἄμυνάθω[ᾶ]=ἄμύνω· αλλά οι τύποι που του αποδίδονται, ανήκουν σ' έναν αόρ. β' ἡμύνᾶθον, (πρβλ. [διωκάθω](#), [εἰκαθεῖν](#), [ἐργαθεῖν](#), [σχέθω](#))· το απαρ. επομένως είναι ἄμυναθεῖν (ὄχι -ἀθειν), Μέσ. προστ. ἄμυναθοῦ (ὄχι -άθου): υπερασπίζομαι, βοηθῶ, συνδράμω, με δοτ., σε Ευρ., Αριστοφ. — Μέσ., αποδιώχνω, απομακρύνω από εμένα, απωθῶ, ψόγον, σε Αισχύλ.· παίρνω εκδίκηση για κάποιον, τινα.

Ἄμυνίας[ῶ], -ου, ὁ (ἄμύνω), **I.** κύριο αρσ. ὄνομα. **II.** ως προσηγ., ἦν ἄμυνίας, ἦταν αμυντικός, σε Αριστοφ.

ἄμῦνον, **I.** Επικ. αντί ἡμυνον, παρατ. του ἄμύνω, **II.** αόρ. α' προστ.

ἄμυντέον, ρημ. επίθ. του ἄμύνω, αυτός που πρέπει να βοηθήσει, με δοτ. προσ., σε Ξεν.· ομοίως πληθ. ἄμυντέα, σε Σοφ.

ἄμυντήριος, -ον (ἄμύνω), αμυντικός, σε Πλάτ. κ.λπ. **II.** ως ουσ. ἄμυντήριον, τό, τρόποι ἄμυνας, στον ίδ.

ἄμύντωρ, -ορος, ὁ, **1.** υπερασπιστής, βοηθός, σε Ὅμηρ. **2.** εκδικητής, πατρός, σε Ευρ.

ἄμύνω[ῶ], Επικ. παρατ. ἄμῦνον, μέλ. ἄμύνῶ, Ιων. -ῦνέω· αόρ. α' ἡμῦνα, Επικ. ἄμυνα [ᾶ]· αντί αόρ. β', βλ. [ἄμυνάθω](#) — Μέσ. Επικ. παρατ. ἄμυνόμην, μέλ. ἄμυνοῦμαι, αόρ. α' ἡμυνάμην (από τη *VMYN* με το α ως πρόθεμα, πρβλ. Λατ. *munio*, *moenia*)·

A. I. αποκρούω, απωθῶ, σε Ὅμηρ. **1.** με αιτ. προσ. ή πράγμ., αυτό που πρέπει να αποκρουστεί, με δοτ. προσ., για ποιον ή από ποιον αποκρούεται ο κίνδυνος, *Δαναοῖσιν λοιγὸν ἄμυνον*, αποκρούει την καταστροφή από τους Δαναούς, σε Ομήρ. Ιλ.· η δοτ. συχνά παραλείπεται, *ὄς λοιγὸν ἄμύνει*, στο ίδ. **2.** με δοτ. προσ., υπερασπίζομαι, βοηθῶ, συντρέχω, συνδράμω, σε Ὅμηρ. κ.λπ. **3.** με γεν., από ποιον αποκρούεται ο κίνδυνος, *Τρῶας ἄμυνε νεῶν*, απώθησε τους Τρώες από τα πλοία, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **4.** απόλ., αποκρούω επιθέσεις, βοηθῶ, στο ίδ.· *τὰ ἄμύνοντα*, τροποι, μέσα ἄμυνας, σε Ηρόδ. **II.** σπανίως με αιτ., όπως Μέσ. II, ανταποδίδω, ξεπληρώνω, σε Σοφ. **B.** Μέσ., αποκρούω για τον εαυτό μου, φυλάσσομαι εναντίον κάποιου· **1.** με αιτ., σε Ομήρ. Ιλ. **2.** με γεν., για εκείνο από το οποίο αποκρούεται ο κίνδυνος, μάχομαι για ή προς υπεράσπισή του, στο ίδ.· ομοίως, *ἄμύνεσθαι περὶ πάτρης*, στο ίδ.· *ὑπέρ τινος*, σε Ξεν. **II.** απόλ., υπερασπίζω τον εαυτό μου, σε Ομήρ. Ιλ. **III.** *ἄμύνεσθαι τινα*, επίσης εκδικούμαι εναντίον εχθρού, ανταποδίδω, τιμωρῶ, σε Σοφ., Θουκ. κ.λπ.· επίσης, *ἄμύνεσθαι τινά τινος ή ὑπέρ τινος*, τιμωρῶ για κάτι, στον ίδ.

ἄμύσσω, Αττ. -ττω· Επικ. παρατ. ἄμυsson· μέλ. -ξω, αόρ. α' ἡμυξα — Μέσ. μτχ. αορ. α' ἄμυξάμενος — Παθ. μτχ. αορ. α' ἄμυχθέν (από τη *VMYK* με α ως πρόθεμα, πρβλ. Λατ. *muc-ro*), **I.** κατασχίζω, σπαράσσω, τραυματίζω, γρατσουνίζω, κομματιάζω,

ακρωτηριάζω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· επίσης, τσιμπώ, τρυπώ, σε Λουκ.· χαράζω και με τα δύο χέρια. **II.** μεταφ., *θυμόν άμ.*, σχίζω την καρδιά, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.· *φρήνάμύσσεται*, στον ίδ.

άμυστί[τι], επίρρ. (*μύω*), χωρίς κλείσιμο του στόματος, δηλ. μονορούφι, σε Λουκ.

άμυστίζω, πίνω πολύ και μεμιάς, πρβλ. [ήμύστικα](#), σε Ευρ.

άμυστις, -ιος και -ιδος, ή (άμυστί), I. αθρόα πόση, σε Ανακρ., Ευρ. κ.λπ. **2.** βαθιά κατάποση, φιλοποσία, στον ίδ. **II.** μεγάλο κύπελο που χρησιμοποιούνταν απο τους Θράκες, σε Αριστοφ.

άμυχή, ή (άμύσσω), γρατσουνιά, γδάρσιμο, τραύμα στο δέρμα, σε Δημ.· ως ένδειξη θλίψης, *άμυχάς κοπτομένων άφεϊλεν*, σε Πλούτ.

άμυχμός, ό = *άμυχή*, σε Θεόκρ.

άμφ-άγπάζω, μόνο στον ενεστ. και παρατ., θερμαγκαλιάζω, συμπεριφέρομαι ευγενικά, χαιρετίζω με θέρμη, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· ομοίως στη Μέσ., σε Ομήρ. Ιλ.

άμφ-άγπάω, = το προηγ., σε Ησίοδ.· *αόρ. α' άμφαγάπησα*, σε Ομηρ. Ύμν.

άμφ-αγείρομαι, Μέσ., συγκεντρώνομαι ολόγυρα, *θεαί δέ μιν άμφαγέροντο* (*αόρ. β'*), σε Ομήρ. Ιλ.· *απ' όπου ο ενεστ. άμφαγέρομαι*, σε Θεόκρ.

άμφ-φάδιος[ά], -α, -ον, ποιητ. αντί *άναφάδιος* (*άναφαίνω*), **I.** δημόσιος, *γάμος*, σε Ομήρ. Οδ. **II.** με θηλ. αιτ. *άμφαδίην* όπως το επίρρ., = *άμφαδόν*, σε Ομήρ. Ιλ.

άμφ-φάδόν, επίρρ., ποιητ. αντί *άναφαδόν* (*άναφαίνω*), δημοσίως, φανερά, σε Όμηρ.

άμφαδός, -ή, -όν (άναφαίνω), γνωστός, αυτός που έχει ανακαλυφθεί, σε Ομήρ. Οδ.

άμφ-φαίνω, ποιητ. αντί *άναφαίνω*.

άμφ-αΐσσομαι, Παθ., εφορμά από όλες τις πλευρές, *άμφι δέ τ' αΐσσονται*, σε Ομήρ. Ιλ.· *άμφι δέ χαΐται ώμοις αΐσσοντο*, έρρεαν γύρω στους ώμους του, στο ίδ.

άμφ-άκης[ά], -ες, Δωρ. αντί *άμφήκης*.

άμφ-φανδόν, ποιητ. επίρρ. αντί *άναφανδόν*, σε Πίνδ.

άμφ-φανέειν, ποιητ. αντί *άναφανείν*, απαρ. μέλ. του *άναφαίνω*.

άμφ-άρᾶβέω, μέλ. *-ήσω*, κροτώ ή κουδουνίζω ολόγυρα, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως **άμφᾶρᾶβίζω**, σε Ησίοδ.

άμφ-φάσιη, ή, Επικ. αντί *ά-φασία*, αφωνία, αλαλία, σε Όμηρ.

άμφ-αϋτέω, μέλ. *-ήσω*, κουδουνίζω τριγύρω, σε Ομήρ. Ιλ.

άμφ-αφάω, Επικ. *μτχ. άμφαφάων, -όωσα*, παρατ. *άμφαφαίασκον* — Μέσ.

Επικ. *γ' πληθ. άμφαφάωντο*, απαρ. *άμφαφάασθαι*. **1.** ακουμπώ ή ψηλαφίζω ολόγυρα, χειρίζομαι, σε Όμηρ.· ομοίως στη Μέσ., σε Ομήρ. Οδ. **2.**

μαλακώτερος άμφαφάασθαι, ευκολότερος ως προς το χειρισμό ή τη λειτουργία, σε Ομήρ. Ιλ.

άμφ-έδραμον, *αόρ. β' του άμφιτρέχω*.

άμφελκτός, -όν, ποιητ. αντί *άμφιέλ-*, κουλουριασμένος, τυλιγμένος, σε Ευρ.

άμφ-ελίσσω, ποιητ. αντί *άμφιελ-*, συμπλέκω ή συστρέφω, περιελίσσω, *χέρας*, σε Ευρ. — Μέσ., σε Πίνδ.

άμφ-έπω, ποιητ. αντί *άμφιέπω*.

άμφ-ερέφω, κατακαλύπτω, περισκεπάζω, σε Ανθ.

άμφ-έρχομαι, αποθ. με *αόρ. β' άμφ-ήλϋθον*, περιτυλίγω κάποιον, περικυκλώνω, σε Ομήρ. Οδ.

άμφ-φέρω, ποιητ. αντί *άναφέρω*.

ἀμφ-έσταν, ἀμφ-εστᾶσι, γ' πληθ. αόρ. β' και παρακ. του *ἀμφίστημι*.

ἀμφ-έχᾶνον, αόρ. β' του *ἀμφιχάσκω*.

ἀμφ-εχύθην[ῦ], Παθ. αόρ. α' του *ἀμφιχέω*.

ἀμφ-έχῦτο, γ' ενικ. Επικ. Παθ. αόρ. β' του *ἀμφιχέω*.

ἀμφ-ηγερέθομαι, Επικ. αντί *ἀμφαγείρομαι*, σε Ομήρ. Οδ.

ἀμφ-ήκης, -ες (ἀκή), **I.** αυτός που έχει δύο άκρες ή αιχμές, δίστομος, δίκωπος, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ. **II.** μεταφ., *ἀμφ. γλῶττα*, γλώσσα που κόβει και από τις δύο μεριές, δηλ. μπορεί να υπερασπίσει και το δίκαιο και το άδικο, σε Αριστοφ.· λέγεται για χρησμό, διφορούμενος, αμφίβολος, σε Λουκ.

ἀμφ-ήλῦθον, ἀμφ-ἦλθον, αόρ. β' του *ἀμφ-έρχομαι*.

ἀμφ-ηρερής, -ές (έρэфω), σκεπασμένος και από τις δύο μεριές, ερμητικά στεγασμένος, επίθ. που λέγεται για τη φαρέτρα του Απόλλωνα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφ-ήρης, -ές (βλ. [-ήρης](#)), καλά προσαρμοσμένος και από τις δύο πλευρές, *ἀμφῆρες δόρυ*, λέγεται για το διπλό πηδάλιο που χρησιμοποιούνταν στα ελληνικά πλοία, (βλ. [πηδάλιον](#)), σε Ευρ.

ἀμφ-ηρικός, -ή, -όν, με κουπιά και από τις δυο μεριές, κινούμενος με διπλά κουπιά, λέγεται για βάρκα, σε Θουκ.

ἀμφ-ήριστος, -ον (έριζω), αμφισβητούμενος εκατέρωθεν, *ἀμφήριστον ἔθηκεν*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφί, πρόθ. με γεν., δοτ. και αιτ.· ριζική σημασία, και στις δύο πλευρές (πρβλ.

[ἄμφω](#), Λατ. *ambo*), ενώ η *περί* κυρίως σημαίνει τριγύρω.

A. με ΓΕΝ.: **I. 1.** λέγεται για αιτία, σχετικά με, για, εξαιτίας κάποιου πράγματος, *ἀμφί γυναικός*, σε Αισχύλ. **2.** σχετικά με, δηλ. αναφορικά ή εξαιτίας ενός ζητήματος, *ἀμφί φιλότητος αείδειν*, τραγουδώ σχετικά ή εξαιτίας της αγάπης, σε Ομήρ. Οδ. **II.** λέγεται για τόπο, γύρω, τριγύρω, *ἀμφί τῆς πόλιος*, σε Ηρόδ. **B.** με ΔΟΤ.: **I. 1.** λέγεται για τόπο· και στις δύο μεριές, ολόγυρα, *ἀμφί ὤμοις, στήθεσσι*, σε Όμηρ.· ομοίως, *ἀμφί περι στήθεσσι*, σε Ομήρ. Οδ.· έπειτα όπως ακριβώς το *περί*, ολόγυρα, τριγύρω, *κρέα ἀμφί ὀβελοῖς ἔπειραν*, διαπέρασαν το κρέας ολόγυρα, δηλ. από πάνω στις σούβλες, στον ίδ. **2.** γενικά, κοντά, γύρω, σε, *ἀμφιπέλγησι*, σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1.** σχετικά, συναφώς, *ἔρις ἀμφί μουσικῆ*, σε Ηρόδ.· χάριν, εξαιτίας, *ἀμφ' Ἐλένη μάχεσθαι*, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **2.** όπως το Λατ. *praee*, *ἀμφί τάρβει, ἀμφί φόβω*, *praee rano*, φόβου ένεκα, σε Αισχύλ., Ευρ. **Γ.** με ΑΙΤ.: **I. 1.** λέγεται για τόπο· περίγυρα, ολόγυρα, κυρίως με τη σημασία της κίνησης, *ἀμφί μιν φᾶρος βάλλον*, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** παρά, κοντά, *ἀμφί ρέεθρα*, κάπου γύρω στις όχθες, στο ίδ. **3.** λέγεται για πρόσωπα που βρίσκονται γύρω από κάποιον, *οἱ ἀμφί Πρίαμον*, ο Πρίαμος και η ακολουθία του, στο ίδ.· *οἱ ἀμφί Ξέρξεα* δηλ. ο στρατός του, σε Ηρόδ.· στην Αττ., *οἱ ἀμφί Πρωταγόραν*, η σχολή του Πρωταγόρα ή ο ίδιος ο Πρωταγόρας, σε Πλάτ. **4.** *κλαίειν ἀμφί τινα*, κλαίω, θρηνώ σχετικά ή για κάποιον, σε Ομήρ. Ιλ. **5.** *εἶναι, διατρίβειν ἀμφί τι*, είμαι απασχολημένος με αυτό, σε Ξεν. **II.** ως ασαφής δήλωση χρόνου, περίπου, σε Πίνδ.· *ἀμφί Πλειάδων δύοσιν*, σε Αισχύλ.· ομοίως για αριθμό, Λατ. *circiter*, *ἀμφί τὰς δώδεκα μυριάδας*, γύρω, περίπου στους εκατόν είδοσι χιλιάδες, σε Ξεν. **Δ.** ΧΩΡΙΣ ΠΤΩΣΗ: **1.** ως επίρρ., και στις δύο μεριές, εκατέρωθεν. **2.** *ἀμφίς A II*, ξεχωριστά, εκτός, σε Ομηρ. Ύμν. **Ε.** ΣΤΑ ΣΥΝΘ.: **I. 1.** αμφίπλευρως, όπως στο *ἀμφίστομος = δίστομος*. **2.** ολόγυρα, σε όλες τις πλευρές, όπως *ἀμφιλαμβάνω, ἀμφιλαφής*. **II.** λέγεται για αιτία· εξαιτίας, χάριν, ένεκα, όπως στο *ἀμφιμάχομαι*.

ἀμφιάζω ή **ἀμφιέζω**, αόρ. α' *ἠμφιάσα (ἀμφί)*, ντύνω κάποιον, *τινά*, σε Πλούτ.· μεταφ. λέγεται για τάφο, *ὄστεα ἠμφίασεν*, σε Ανθ.

ἀμφί-ἄλος, -ον (ἄλς), **1.** περιτριγυρισμένος από θάλασσα, λέγεται για νησιά, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ. **2.** λέγεται για την Κόρινθο, μεταξύ δυο θαλασσών, διθάλασσο, αυτός που διαιρείται σε δύο θάλασσες, το *bimaris* του Ορατίου, σε Ξεν.

Ἀμφιάρῃος, -ου, Αττ. **Ἀμφιάρεως, -ω** (χορίαμβος στους Τραγ.), ο Αμφιάραιος, ο Αργεῖος μάντης, σε Αισχύλ. κ.λπ.

ἀμφίασμα, -ατος, τό (ἀμφιάζω), ένδυμα, σε Κτησ., Λουκ.

ἀμφ-ιάχω, λέγεται για πουλί, πετώ κρίζοντας, σε ανωμ. μτχ. παρακ. *ἀμφιᾶχυϊα*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφι-βαίνω, μέλ. -*βήσομαι*, **I. 1.** περιδιαβαίνω, περιπατώ, σε Ομήρ. Ιλ. **2.**

δρασκελίζω, σε Ομήρ. Οδ.· ιδίως δρασκελίζω πεσμένο φύλο που έχει πέσει στη μάχη ώστε να τον προστατέψω, σε Ομήρ. Ιλ.· απ' όπου, λέγεται για πολιούχους θεότητες, προστατεύω, στο ίδ. **II.** περιβάλλω, περικαλύπτω με αιτ., *νεφέλη σκόπελον ἀμφιβέθηκε*, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης με δοτ., *νέφος ἀμφιβέθηκε νηυσίν*, σε Ομήρ. Ιλ.· μεταφ., *πόνος φρένας ἀμφιβέθηκεν*, στο ίδ. κ.λπ.

ἀμφι-βάλλω, μέλ. -*βαλῶ* — Μέσ. Επικ. μέλ. *ἀμφιβαλεῦμαι*· **I. 1.** περιβάλλω ή περιθέτω· λέγεται για ρούχα, τα φορώ σε κάποιον, Λατ. *circumdare*, με διπλή αιτ. προσ. και πράγμ., *ἀμφι δέ με χλαῖναν βάλεν*, σε Ομήρ. Οδ.· **2.** επίσης με δοτ. προσ., *ἀμφι δέ μοι ῥάκος βάλον*, σε Ομήρ. Ιλ. — Μέσ., *λευκὴν ἀμφιβάλλομαι τρίχα*, αποκτώ, έχω λευκά μαλλιά, σε Σοφ. **3.** αντί της Μέσ. χρησιμ. η Ενεργ. μερικές φορές, *κρατερόν μένος ἀμφιβαλόντες [ἑαυτοῖς]*, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** ρίχνω γύρω τα χέρια, αγκαλιάζω, περιβάλλω, με δοτ. προσ., σε Ομήρ. Οδ. **III.** επίσης με αιτ. προσ., περιβάλλω, σε Ευρ.

ἀμφιβᾶσις, -εως, ἡ (ἀμφιβαίνω), κύκλωμα, περιτύλιγμα, περικύκλωση, *ἀμφίβασιν Τρώων* = *τοὺς ἀμφιβαίνοντας Τρῶας*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφίβιος, -ον, αυτός που ζει διπλή ζωή, δηλ. και στη στεριά και στη θάλασσα (νερό), αμφίβιος, σε Βατραχομ., Ανθ.

ἀμφίβλημα, -ατος, τό (ἀμφιβάλλω), κάτι που ρίχνεται τριγύρω, που περιβάλλει· **I.** στοά, περιστύλιο, σε Ευρ. **II.** ένδυμα, μανδύας, ρούχο, στον ίδ.

ἀμφίβληστρον, τό (ἀμφιβάλλω), **I.** οτιδήποτε ρίχνεται ολόγυρα· **I.** δίχτυ κυνηγίου, σε Ησίοδ., Ηρόδ.· μεταφ. λέγεται για το ένδυμα που ρίχνεται σαν δίχτυ γύρω από τον Αγαμέμνονα, σε Αισχύλ. **II.** δεσμά, εμπόδιο, αλυσίδες, στον ίδ. **III.** λέγεται για τείχη, περίβολος, ιδίως λέγεται για τα τείχη της πόλης, σε Ευρ.

ἀμφι-βόητος, -ον, αυτός που αντηχεί, κάνει θόρυβο ολόγυρα, σε Ανθ.

ἀμφιβολία, Ιων. -ίη, ἡ, η κατάσταση της ταυτόχρονης και αμφίπλευρης επίθεσης, σε Ηρόδ.

ἀμφίβολος, -ον (ἀμφιβάλλω), **I.** αυτός που περιβάλλει, περικυκλώνει, σε Ευρ. **II. 1.** αυτός πουβάλλεται από όλες ή και τις δύο πλευρές, σε Αισχύλ.· *ἀμφ. εἶναι*, βρίσκομαι ανάμεσα σε δύο πυρά, σε Θουκ. **2.** Ενεργ., αυτός που βάλλει και από τις δύο μεριές, δίστομος, σε Ανθ. **III.** αμφίβολος, αβέβαιος, αμφίσημος, αμφιλεγόμενος, σε Πλάτ., Ξεν. κ.λπ.· *τάγαθα ἐς ἀμφίβολον ἔθεντο*, υπολόγιζαν την καλή τους τύχη ως αμφίβολη, σε Θουκ.· *ἐν ἀμφιβόλω*, σε ἀμφιβολία, σε Λουκ.· *ἐπίρρ. οὐκ ἀμφιβόλω*, σε Αισχύλ.

ἀμφι-βόσκομαι, αποθ., βοσκώ παντού ολόγυρα, σε Λουκ.

ἀμφί-βουλος, -ον (βουλή), διχασμένος ως προς το να πράξει κάτι, με απαρ., σε Αισχύλ.

ἀμφί-βροτος, -η, -ον και -ος, -ον, αυτός που καλύπτει ολόκληρο τον άνδρα, λέγεται για μεγάλη ασπίδα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφί-βροχος, -ον (βρέχω), κάθυγρος, καταμουσκεμένος, σε Ανθ.

ἀμφι-βώμιος, -ον (βωμός), αυτός που βρίσκεται γύρω από το βωμό, σε Ευρ.

ἀμφι-γηθέω, περιχαίρομαι ή χαίρομαι υπερβολικά, σε Ομηρ. Ύμν.

ἀμφι-γνοέω· παρατ. και αόρ. α΄ με διπλή αύξηση, *ἤμφεγνόουν, ἤμφεγνόησα· (γι-γνώσκω)*· είμαι διχασμένος για ένα ζήτημα, αμφιβάλλω, δεν γνωρίζω ή δεν καταλαβαίνω, με αιτ., σε Πλάτ.· *ἐπί τινος, περί τινος*, στον ίδ. κ.λπ.· *ἤμφεγνόουν ὃ τι ἐποιοῦν*, δεν ήξεραν τι να κάνουν, σε Ξεν. — Παθ., *ἀμφιγνοηθείς*, άγνωστος, ασαφής, αβέβαιος, στον ίδ.

ἀμφι-γόητος, -ον (γοάω), αυτός που περιθρηνείται, σε Ανθ.

Ἄμφι-γυήεις, ὁ (γυίός), λέγεται για τον Ἡφαιστο, αυτός που κουτσαίνει και στα δύο πόδια, ο χωλός, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφί-γυός, -ον, αυτός που έχει διπλή αιχμή, που έχει κοφτερά και τα δύο άκρα, σε Ομηρ.· στον Σοφ. λέγεται για προσωπα, οπλισμένοι σε όλες τις άκρες, εξασκημένοι μαχητές (η κατάληξη *-γυος*, όπως στο *ὑπό-γυος*, είναι αμφίβ. σημασίας).

ἀμφι-δαίω, χρησιμ. στον αμτβ. παρακ. και υπερσ. *ἀμφιδέδηα, -ήειν*, περιανάπτω ή φλογίζω ολόγυρα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφι-δάκνω, δαγκώνω ολόγυρα, κρατώ γερά με τα δόντια, σε Ανθ.

ἀμφι-δάκρυτος, -ον, πολυδάκρυτος, σε Ευρ.

ἀμφί-δᾶσυσ, -εια, -υ, διακοσμημένος με δέντρα, λέγεται για την Αιγίδα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφι-δέαι, αἱ (δέω Α), πράγματα δεμένα γύρω από κάτι, περιβραχιόνια ή μπρασελέδες, σε Ηρόδ.

ἀμφι-δέδρομα, παρακ. του *ἀμφιτρέχω*.

ἀμφι-δέξιος, -ον, 1. αυτός που έχει δύο δεξιά χέρια, ο εξαιρετικά επιδέξιος, Λατ. *ambidexter*, σε Αριστ. **2.** όπως το *ἀμφήκης*, δίστομος, δίκοπος, σε Ευρ. **3.** μεταφ., δίσημος, αμφίσημος, αμφιλεγόμενος, Λατ. *apcers, χρηστήριον*, σε Ηρόδ. **4.**

ἀμφοτέρος, ἀμφ. ἀκμαῖς, με δυο χέρια, σε Σοφ.· *ἄμφ. πλευρόν*, σε κάθε πλευρά, στον ίδ.

ἀμφι-δέρκομαι, αποθ., κοιτάζω ολόγυρα για κάποιον, σε Ανθ.

ἀμφί-δετος, -ον, δεμένος ή τοποθετημένος ολόγυρα, σε Ανθ.

ἀμφι-δήριτος, -ον (δηρίομαι), αμφίβολος, αμφισβητήσιμος, *νίκη*, σε Θουκ.

ἀμφι-διαίνω, περιβρέχω, καταβρέχω, σε Ανθ.

ἀμφι-δίνεομαι, παρακ. *-δεδίνημαι* — Παθ., τίθεμαι κυκλικά, προσαρμόζομαι πολύ στενά τριγύρω, σε Όμηρ.

ἀμφι-δοκεύω, παραμονεύω, ενεδρεύω για, *τινά*, σε Βίωνα.

ἀμφι-δονέω, μέλ. *-ήσω*, περιστρέφω με δύναμη, αναταράσσω βίαια, σε Θεόκρ., Ανθ.

ἀμφιδοξέω, αμφιβάλλω — Παθ., αποτελώ ζήτημα αμφιλεγόμενο, σε Πλούτ.

ἀμφί-δοξος, -ον (δόξα), αυτός που έχει διχασμένη ή ασαφή γνώμη, αβέβαιος, διχασμένος, αμφίβολος, σε Πολύβ. κ.λπ.

ἀμφί-δορος, -ον (δείρω), εντελώς γδαρμένος, σε Ανθ.

ἀμφί-δοχμος, -ον (δοχή), τόσο μεγάλος όσος μπορεί να πιάσει το χέρι, *λίθος*, σε Ξεν.· πρβλ. [χειροπληθής](#).

ἀμφί-δρομος, -ον (δραμεῖν), αυτός που τρέχει ολόγυρα, αυτός που περικλείει, που περιβάλλει, σε Σοφ.

ἀμφί-δρυπτος, -ον = ἀμφιδρυφής, σε Ανθ.

ἀμφι-δρῦφής, -ές (δρύπτω), έχοντας σχισμένα και τα δύο μάγουλα κατά τη διάρκεια θρήνου, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφίδρῦφος, -ον (δρύπτω), σχισμένος και από τις δύο πλευρές, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφί-δῦμος, -ον, διπλωμένος, διπλός, λιμὴν ἀμφ., σε Ομήρ. Οδ. (η κατάληξη -δυμος συναντάται ξανά στο δι-δυμος, τρί-δυμος).

ἀμφι-δύω, περιντύνω — Μέσ., περιβάλλομαι, ενδύομαι, σε Σοφ.

ἀμφιέζω = ἀμφιάζω.

ἀμφι-έλισσα, ἡ (ἐλίσσω), μόνο στο θηλ. γένος λέγεται για πλοία με κουπιά και από τις δύο μεριές, αυτή που κινείται μπρος και πίσω, που κλυδωνίζεται.

ἀμφι-έννυμι ή **-ύω**· μέλ. ἀμφιέσω, Αττ. ἀμφιῶ, αόρ. α' ἤμφιεσα — Μέσ.

ἤμφιεσάμην, Επικ. γ' πληθ. ἀμφιέσαντο — μτχ. Παθ. αορ. α' ἀμφιεσθεῖς,

παρακ. ἤμφιεσμαι. **I. 1.** περιβάλλω ή ενδύω, όπως το Λατ. circumdare, σε

Ομήρ. Ιλ.· αλλά περισσότερο, με διπλή αιτ. προσ. και πράγμ., ἐμέ χλαῖναν

ἀμφιέσασα, σε Ομήρ. Οδ. — Παθ., ἤμφιεσμένος τι, φορώντας κάτι,

ενδεδυμένος, σε Αριστοφ. κ.λπ. **2.** με δοτ. πράγμ., ἀμφ. τινά τινι, ντύνω

κάποιον σε ή με κάτι, σε Πλάτ. **II.** Μέσ., περιβάλλομαι, ενδύομαι, σε Όμηρ.

ἀμφι-έπω, ποιητ. επίσης **ἀμφ-έπω**· ποιητ. παρατ. του αορ. β' ἤμφιεπον και

ἄμφεπον. **I.** περιβάλλω, περικλείω, περικυκλώνω, σε Όμηρ. **II. 1.** όπως το

διέπω, είμαι απασχολημένος, φροντίζω, στον ίδ.· τιμώ, αποδίδω τιμή ή

σεβασμό, σε Πίνδ. **2.** περιποιούμαι, στον ίδ.· προσέχω, προστατεύω,

προφυλάσσω, σε Σοφ., Ευρ. **3.** ἀμφ. κήδος, Λατ. ambire, στον ίδ. **4.** απόλ. σε

μτχ., με προσοχή, επιφυλακτικά, σε Όμηρ. **III.** στη Μέσ., ακολουθούμαι και

συναθροίζομαι, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφιέσμα, -ατος, τό (ἀμφιέννυμι), ένδυμα, ρούχο· στον πληθ., ρούχα, σε Πλάτ.

ἀμφί-εσαν, Επικ. γ' πληθ. Ενεργ. αορ. του ἀμφιέννυμι· ἄμφιέσαντο, γ'

πληθ. Μέσ. αορ. α'.

ἀμφ-ιζάνω, κάθομαι, εγκαθίσταμαι, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφί-ζευκτος, -ον (ζεύννυμι), δεμένος και από τις δύο πλευρές, σε Αισχύλ.

ἀμφι-θάλασσος, Αττ. **-ττος, -ον (θάλασσα)**, αυτός που έχει θάλασσα και από

τις δυο μεριές, περικλειστος από θάλασσα, περιζωσμένος από θάλασσα, σε

Πίνδ., Ξεν.

ἀμφι-θάλής, -ές (θάλλω), **1.** αυτός που ανθίζει και από τις δύο πλευρές,

λέγεται για παιδιά που έχουν ζωντανούς και τους δύο γονείς, σε Ομήρ. Ιλ. **2.**

άφθονος ως προς όλα, λέγεται για τους θεούς, σε Αισχύλ., Αριστοφ.· μεταφ.,

άφθονος σε, με δοτ., σε Αισχύλ.

ἀμφι-θάλλω, παρακ. ἀμφιτέθηλα, βρίσκομαι σε πλήρη άνθηση, σε Ανθ.

ἀμφι-θάλπω, θερμαίνω κάτι και από τις δύο πλευρές, θεραπεύω ή

περιποιούμαι, σε Ευρ.

ἀμφι-θέατρον, τό, θέατρο και από τις δύο πλευρές, αμφιθέατρο.

ἀμφί-θετος, -ον, λέγεται για κούπα, είτε εκείνο που στέκεται σε δύο πλευρές,

είτε που έχει χερούλια στις δύο πλευρές, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφι-θέω, μέλ. **-θεύσομαι**, τρέχω εδώ και εκεί, με αιτ., σε Ομήρ. Οδ.

ἀμφί-θηκτος, -ον, ακονισμένος και από τις δύο πλευρές, δίστομος, σε Σοφ.·

ομοίως, **ἀμφι-θηγής, -ές (θήγω)**, σε Ανθ.

ἀμφί-θρεπτος, -ον (τρέφω), πηγμένος γύρω από τραύμα, σε Σοφ.

ἀμφί-θύρος, -ον (θύρα), I. αυτός που έχει διπλή είσοδο, σε Σοφ. **II.** ως ουσ., *ἀμφίθυρον, τό*, διάδρομος, σε Θεόκρ.

ἀμφι-κάλυπτο, μέλ. *-ψω*. **I.** με αιτ., καλύπτω ολόγυρα, περικαλύπτω, σκεπάζω, λέγεται για ενδύματα, σε Ομήρ. Ιλ. · λέγεται για φέρετρο, στο ίδ. · *ἀμφ. ἵππον*, παραλαμβάνω μέσα στα τείχη, σε Ομήρ. Οδ. · λέγεται για το θάνατο, κοιμάμαι, στο ίδ. **II.** *ἀμφ. τί τινι*, βάζω κάτι γύρω από κάποιον ως κάλυμμα ή προφύλαξη, *ἀμφ. σάκος τινί, νέφος τινί*, στο ίδ. **III.** μετά τον Όμηρ., *ἀμφ. τινά τινι*, περιτυλίγω κάποιον με κάτι, σε Βατραχομ. — Παθ., *ἀμφεκαλύφθη κρᾶτα*, είχε καλυμμένο το κεφάλι του, σε Ευρ.

ἀμφι-κεάζω, διασχίζω, κόβω στα δυο, Επικ. αόρ. *ἀ' -κεάσσας*, σε Ομήρ. Οδ.

ἀμφι-κειμαι, Παθ., περικόκειμαι, *ἐπ' ἀλλήλοισιν ἀμφικείμενοι*, κλεισμένοι ανάμεσα στις αγκαλιές ο ένας του άλλου, σε Σοφ. · *ἐπ' ὀλέθρῳ ἀμφικεῖσθαι μόρον*, πως ο φόνος κάποιου βρίσκεται πολύ κοντά με κάποιον άλλο, στον ίδ.

ἀμφι-κείρω, μέλ. *-κερῶ*, κουρεύω ολόγυρα, σε Ανθ.

ἀμφί-κίων[κῆ], -ον, αυτός που είναι περιτριγυρισμένος με κίονες, σε Σοφ.

ἀμφί-κλαστος, -ον (κλάω), σπασμένος ολόγυρα, σε Ανθ.

ἀμφί-κλυστος, -ον (κλύζω), βρεγμένος και στις δύο πλευρές από τα κύματα, σε Σοφ.

ἀμφι-κομέω, μέλ. *-ήσω*, περιποιούμαι επιμελώς ή προσεκτικά, σε Ανθ.

ἀμφί-κομος, -ον (κόμη), αυτός που έχει τριγύρω μαλλιά, σε Ανθ. **2.** αυτός που έχει πυκνό φύλλωμα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφί-κρᾶνος, Ιων. **-κρηνος, -ον (κάρα)**, **I.** = *ἀμφικάρηνος*, αυτός που έχει δύο κεφάλια, σε Ευρ. **II.** αυτός που περιτυλίγει το κεφάλι, σε Ανθ.

ἀμφι-κρέμαμαι, Παθ., κρέμομαι ολόγυρα, σε Πίνδ.

ἀμφι-κρεμής, -ές (κρέμαμαι), αυτός που κρέμεται ολόγυρα ή από πάνω, σε Ανθ.

ἀμφί-κρημος, -ον, περικόκλειστος με βράχια, σε Ευρ.

ἀμφί-κρηνος, -ον, Ιων. αντί *ἀμφικρᾶνος*.

ἀμφι-κρύπτω, μέλ. *-ψω*, καλύπτω ή κρύβω σε κάθε πλευρά, *τοῖον νέφος ἀμφί σε κρύπτει*, σε Ευρ.

ἀμφι-κτίονες ή —κτύονες, -ων, οἱ (κτίζω), αυτοί που διαμένουν τριγύρω, οι διπλανοί γείτονες, σε Ηρόδ., Πίνδ.

Ἄμφικτύονες, -ων, οἱ, οι Ἀμφικτύονες, Συμβούλιο που αποτελούνταν από εκλεγμένους αντιπροσώπους, από όλες τις Πόλεις - Κράτη της Ελλάδας, η Ἀμφικτυονική Ομοσπονδία, οι οποίοι συναντιούνταν στους Δελφούς και την Ανθέλα, σε Ηρόδ. κ.λπ. (η λέξη ήταν αρχικά η ίδια όπως το *ἀμφικτίονες*).

Ἄμφικτυονία ή -εία, ἡ, η Ἀμφικτυονική Ομοσπονδία, σε Δημ.

Ἄμφικτυονικός, -ή, -όν, Ἀμφικτυονικός, αυτός που ανήκει στους Ἀμφικτύονες, σε Δημ.

Ἄμφικτυονίς, -ίδος, ἡ, θηλ. του προηγ. · **I.** *Ἄμφ.* (ενν. πόλις), πόλη της Ἀμφικτυονικής Συμμαχίας, σε Αισχίν. **II.** όνομα της Δήμητρας στην Ανθέλα, μέρος συνάντησης του Ἀμφικτυονικού Συμβουλίου, σε Ηρόδ.

ἀμφι-κυκλόομαι, Παθ., περικυκλώνω, περιτριγυρίζω, σε Αισχύλ.

ἀμφι-κϋλίνδω, αόρ. *ἀ' -εκύλισα*, κυλιέμαι τριγύρω, διαπερνιέμαι από ξίφος, σε Πίνδ.

άμφι-κύπελλος, -ον, στον Όμηρ. *άμφικύπελλον δέπας*, διπλό κύπελλο, δηλ. αυτό που αποτελεί κύπελλο και στην κορυφή και στον πάτο, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· πρβλ.

άμφίθετος.

άμφι-λάλος, -ον, αυτός που έχει διπλή ομιλία (ελληνική και θρακική), σε Αριστοφ.

άμφι-λάφης, -ές (λαμβάνω), 1. αυτός που καταλαμβάνει όλες τις πλευρές, ευρέως εξαπλωμένος, λέγεται για μεγάλα δέντρα, σε Ηρόδ. **2.** γενικά, άφθονος, υπερβολικός, τεράστιος, στον ίδ. κ.λπ.· *γόςος άμφ.*, καθολικός θρήνος, σε Αισχύλ.· επίρρ. -*φώς*, άφθονα, πλούσια, σε Πλούτ. **3.** λέγεται για μέγεθος, ογκώδης, τεράστιος, σε Ηρόδ.

άμφι-λαχαίνω, μόνο στον παρατ., σκάβω ολόγυρα, με αιτ., σε Ομήρ. Οδ.

άμφι-λέγω, Δωρ. -**άμφιλλέγω**, μέλ. -*ξω*, διαφωνώ για, τι, σε Ξεν.· *άμφ. μή*, διαφωνώ, ερίζω, αμφισβητώ ότι ένα πράγμα είναι, στον ίδ.

άμφί-λεκτος, -ον, I. αυτός που συζητείται σε όλα τα επίπεδα, αμφισβητήσιμος, σε Αισχύλ.· ομοίως επίρρ. -*τως*, στον ίδ. **II.** Ενεργ., φιλόνικος, σε Ευρ.· *άμφ. είναι τινί*, φιλονικώ, διαφωνώ για κάτι, σε Αισχύλ.

άμφιλογέομαι, αποθ., διαφωνώ, ερίζω, *περί τινος*, σε Πλούτ.

άμφιλογία, ή, διαφωνία, συζήτηση, αντίλογος, σε Ησίοδ., Πλούτ.

άμφί-λογος, -ον, I. αμφισβητήσιμος, τιθέμενος υπό κρίση, συζητήσιμος, σε Ξεν.· *τά άμφίλογα*, τα αμφιλεγόμενα σημεία, σε Θουκ.· *άμφίλογον γίνεται τι πρός τινα*, πραγματοποιείται διαφωνία σ' ένα σημείο με κάποιον, σε Ξεν.· ουδ. πληθ.

άμφίλογα, ως επίρρ., σε Ευρ. **II.** Ενεργ., φιλόνικος, εριστικός, σε Σοφ., Ευρ.

άμφι-λοφος, -ον, αυτός που καλύπτει το λαιμό, σε Σοφ.

άμφι-λύκη[ϋ], νύξ, ή (βλ. [*λύκη](#)), το πρωινό λυκόφως, το γκρίζο του πρωινού, σε Ομήρ. Ιλ.

***άμφι-μάσομαι**, σκουπίζω ολόγυρα, σπογγίζω, υποθετικός ενεστ. ενός Επικ. αόρ. α' *άμφιμάσασθε*, σε Ομήρ. Οδ.

άμφι-μάσχάλος, -ον, αυτό που καλύπτει και τους δύο βραχίονες, που έχει δυο μανίκια, σε Αριστοφ.

άμφι-μάτορες, Δωρ. αντί *άμφιμήτορες*.

άμφι-μάχητος, -ον, αυτός για τον οποίο μάχεται κάποιος, σε Ανθ.

άμφι-μάχομαι[ᾶ], αποθ., μόνο στον ενεστ. και παρατ., παλεύω γύρω από· **1.** με αιτ., προσβάλλω, εφορμώ, πολιορκώ, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** με γεν., παλεύω για, αγωνίζομαι, στο ίδ.

άμφι-μέλας, -μέλαινα, -μέλᾶν, ολόμαυρος· *φρένες άμφιμέλαινα*, πιθ. αναφέρεται στις *φρένες* ή το ανθρώπινο διάφραγμα που τυλίγεται στο σκοτάδι, αυτός που εδράζει στο σκοτάδι.

άμφι-μερίζομαι, Παθ., είμαι εντελώς διαμελισμένος, σε Ανθ.

άμφι-μήτορες, οί, αί (μήτηρ), αδέρφια από διαφορετικές μητέρες, σε Ευρ.

άμφι-μυκάομαι, αποθ., μουγκρίζω ολόγυρα· μεταφ., *δάπεδον δ'άπαν άμφιμέμυκε* (παρακ. β'), το πάτωμα αντήχησε τριγύρω, σε Ομήρ. Οδ.

άμφι-νεικής, -ές (νεϊκος), περιμάχητος, περιζήτητος, αυτός που επιζητάται ανυπόμονα και επίμονα, σε Αισχύλ., Σοφ.

άμφι-νεϊκτος, -ον (νεικέω) = *άμφινεικής*, σε Σοφ.

άμφι-νέομαι, Μέσ., λέγεται για βοοειδή, περιτρέφομαι, (βόσκω τριγύρω)· έπειτα λέγεται για πρόσωπα, περικατοικώ, διαμένω τριγύρω, με αιτ. τόπου, σε Ομήρ. Ιλ.

άμφι-νεύω, μέλ. -σω, κάνω νεύμα με αυτό τον τρόπο ή τον άλλο, σε Ανθ.
άμφι-νοέω, μέλ. -ήσω, σκέφτομαι με δύο τρόπους, βρίσκομαι σε διχογνωμία, σε αμφιβολία, σε Σοφ.
άμφι-ξέω, αόρ. α' *άμφέξεσα*, εξομαλύνω με τσεκούρι ή πλανεύω, σε Ομήρ. Οδ.
άμφί-ξοος, -ον, συνηρ. -ξους, περιστλιβώνω, περιγυαλίζω, σε Ανθ.
άμφί-παλτος, -ον (πάλλω), αυτός που πάλλεται παντού, αυτός που αντηχεί, σε Ανθ.
άμφι-πάτάσσω, μέλ. -ξω, χτυπώ, πλήττω και από τις δύο πλευρές, σε Ανθ.
άμφί-πεδος, -ον (πέδον), τριγυρισμένος από πεδιάδα, σε Πίνδ.
άμφι-πέλομαι, αποθ., λέγεται για μουσική, ηχώ τριγύρω, σε Ομήρ. Οδ.
άμφι-πένομαι, αποθ., ενασχολούμαι με κάτι, έχω τη φροντίδα κάποιου, με αιτ., σε Όμηρ.: *τὸν οὐ κύνες άμφεπένοντο*, δεν τον κατεσπάραξαν τα σκυλιά, σε Ομήρ. Ιλ.
άμφι-περι-πλέγδην, επίρρ., περιτυλιγμένα, σε Ανθ.
άμφι-περι-στέφομαι, Παθ., περιτίθεμαι ως κορώνα, σε Ομήρ. Οδ.
άμφι-περι-στρωφάω, στρέφω κάτι διαρκώς προς όλες τις κατευθύνσεις, σε Ομήρ. Ιλ.
άμφι-περι-τρύζω, κελαηδώ ή τιτιβίζω ολόγυρα, σε Ανθ.
άμφι-περι-φθίνύθω, φθίνω, αποσυντίθεμαι, φθείρομαι εντελώς, σε Ομηρ. Ύμν.
άμφι-πιάζω, Δωρ. αντί -πιέζω, συμπιέζω ολόγυρα, συσφίγγω στενά, σε Θεόκρ.
άμφι-πίπτω, μέλ. -πεσοῦμαι, αόρ. β' *άμφ-έπεσον*, περιτυλίγω, περιπτύσσω δηλ. αγκαλιάζω, με αιτ., σε Ομήρ. Οδ.· με δοτ., *άμφιπίπτων στόμασιν*, αγκαλιάζω για να φιλήσω, εναγκαλίζω, σε Σοφ.
άμφι-πίτνω (πίτ), ποιητ. αντί προηγ., σε Ευρ.
άμφί-πλεκτος, -ον, περιπεπλεγμένος, σε Σοφ.· πρβλ. [κλίμαξ](#).
άμφί-πληκτος, Δωρ. — **πλακτος, -ον, I** αυτός που έχει πληχθεί και από τις δύο μεριές. **II** Ενεργ., αυτός που συντρίβει, εφορμά αμφίπλευρα, σε Σοφ.
άμφι-πλήξ, -ήγος, ό, ή (πλήσσω), αυτός που χτυπά και με τις δύο πλευρές, αυτός που έχει δύο αιχμές, σε Σοφ.
άμφι-πολεύω, μέλ. -σω (*άμφίπολος*), ασχολούμαι με κάτι, φροντίζω, με αιτ., σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ.: *απόδλ., δοῦναι τινά τινι άμφιπολεύειν*, παραδίδω κάποιον σε άλλον, περιποιούμαι, σε Ομήρ. Οδ.
άμφι-πολέω (άμφίπολος): I με αιτ. παρακολουθώ αδιάλειπτα, αγρυπνώ, φυλάω, σε Πίνδ. **2.** μεταχειρίζομαι με ευγένεια, περιποιούμαι, Λατ. *fovere*, στον ίδ. **II** με δοτ. υπηρετώ, *θεαῖς*, σε Σοφ. **III** με γεν. πράγμ. είμαι υπηρέτης ή όργανο κάποιου, σε Πίνδ.
άμφί-πολις, ποιητ. **άμφί-πτολις, ό, ή, I** αυτός που περικυκλώνει την πόλη, για πόλη που αλώνεται μέσω αποκλεισμού, σε Αισχύλ. **II** ως θηλ. ουσ., πόλη μεταξύ δύο θαλασσών ή ποταμών, σε Θουκ.
άμφί-πολος, -ον (πέλω, πολέω), I. 1. απασχολημένος με κάτι, επίθ. της *Κύπριδος*, σε Σοφ.· ως θηλ. ουσ., υπηρέτρια, θεραπενίδα, σε Ομήρ. Οδ.· μερικές φορές ενωμένο με άλλο ουσ., *άμφ. ταμίη, άμφ. γραῦς*, οικονόμος, γριά θεραπεία, σε Όμηρ. **2.** ως αρσ., ακόλουθος, οπαδός, θιασώτης, σε Πίνδ.· επίσης ιερέας, σε Πλούτ. **II** με Παθ. σημασία ως επίθ., συχνός, σε Πίνδ.
άμφι-πονέομαι, αποθ. (*πονέω*), υπηρετώ, φροντίζω κάτι, με αιτ., σε Ομήρ. Ιλ.
άμφι-ποτάομαι, αποθ., πετώ τριγύρω, περιίπταμαι, σε Ομήρ. Ιλ.
άμφι-πρόσωπος, -ον (πρόσωπον), αυτός που έχει διπλό πρόσωπο, διπρόσωπος, σε Πλούτ.
άμφί-πτολις, ποιητ. αντί *άμφίπολις*.

ἀμφι-πτύχη, ἡ, περίπτυξη, εναγκαλισμός, σε Ευρ.

ἀμφί-πύλος, -ον (πύλη), με διπλή είσοδο, σε Ευρ.

ἀμφί-πῦρος, -ον (πῦρ), αυτός που έχει φωτιά στα δύο άκρα, λέγεται για το αστροπελέκι, σε Ευρ.· καθώς λέγεται και για την Άρτεμη που έφερε από έναν πυρσό σε κάθε χέρι, σε Σοφ. **II.** με φωτιά ολόγυρα, στον ίδ.

ἀμφί-ρῦτος, -η, -ονή —ος, -ον (ῥέω), περιβαλλόμενος παντού από νερό, αυτός που περιβρέχεται ολόγυρα, λέγεται για νησιά, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ.· ομοίως **ἀμφίρρυτος, -ον**, σε Ησίοδ. κ.λπ.

ἀμφίς, I. ως επίρρ. (ἀμφί)·

A. I. 1. πάνω ή σε δύο πλευρές, σε Ομήρ. Ιλ.· με δυο χέρια μονομιάς, στο ίδ.

2. γενικά, περίξ, ολόγυρα, στο ίδ. **II.** χώρια, ξέχωρα, *γαῖαν καὶ οὐρανὸν ἀμφίς ἔχειν*, κράτα τον ουρανό χώρια από τη γη, σε Ομήρ. Οδ.· *ἀμφίς ἀγῆναι*, σπάζει σε κομμάτια, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἀμφίς φράζεσθαι* ή *φρονεῖν*, σκέφτομαι ξεχωριστά, δηλ. είμαι διχασμένος, παίρνω αντίθετη θέση, στο ίδ. **B.** ως πρόθ. όπως το *ἀμφί*. **I. 1.** με γεν., τριγύρω, *ἄρματος ἀμφίς*, γύρω από το άρμα του, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** ξεχωριστά από, *ἀμφίς τινος ἦσθαι*, στο ίδ.· *ἀμφίς ὁδοῦ*, έξω από το δρόμο, στο ίδ. **II.** με αιτ., γύρω, περίπου, ακολουθώντας πάντα την πτώση του, στο ίδ.

ἀμφι-σάλευομαι, Παθ., ρίγχομαι, πετώ, τινάζομαι, συνταράζομαι, όπως γίνεται πάνω στη θάλασσα, σε Ανθ.

ἀμφίς-βαινα, -ης, ἡ (βαίνω), είδος ερπετού που μπορεί να κινηθεί είτε μπροστά είτε πίσω, σε Αισχύλ.

ἀμφισβᾶσις, ἡ, Ιων. αντί *ἀμφισβήτησις*, σε Ηρόδ.

ἀμφισ-βητέω, Ιων. -βᾶτέω, μέλ. -ήσω, παρατ. και αόρ. α' (με διπλή αύξ.)·

ἡμφεσβήτουν, ἡμφεσβήτησα — Παθ. μέλ. του Μέσ. τύπου -ήσομαι, αόρ. α' *ἡμφισβητήθην* ή *ἡμφεσβ-* (βαίνω)· **I. 1.** κυριολεκτικά, στέκομαι μακριά, και επομένως διαφωνώ με κάτι που ειπώθηκε, με δοτ., σε Ηρόδ.· με δοτ. προσ., διαφωνώ ή ερίζω με, *τινί*, σε Πλάτ. **2.** απόλ., διαφωνώ, φιλονικώ, συζητώ, στον ίδ. κ.λπ.· *οἱ ἀμφισβητοῦντες*, οι αντίπαλοι, οι διάδικοι σε μια δίκη, σε Δημ. **3.** με γεν. πράγμ., διαφωνώ για ή σχετικά μ' ένα ζήτημα, στον ίδ.· *επίσης, περί τινος*, σε Πλάτ.· έχω αξίωση στην ιδιοκτησία τεθνεώντος προσώπου, *τοῦ κλήρου*, σε Δημ. **4.** με αιτ. πράγμ., αμφισβητώ ένα σημείο, σε Πλάτ. **5.** με αιτ. και απαρ., επιχειρηματολογώ, υποστηρίζω, στον ίδ. **II.** Παθ., γίνομαι αντικείμενο αμφισβήτησης, στον ίδ. ή απρόσ., *ἀμφισβητεῖται περί τι* ή *τινος*, στον ίδ.· *ἀμφισβητεῖται μὴ εἶναι τι*, διαφιλονικείται, στον ίδ.

ἀμφισβήτημα, -ατος, τό, αμφισβητούμενο σημείο, αμφιλεγόμενο, σε Πλάτ. κ.λπ.

ἀμφισβητήσιμος, -ον (ἀμφισβητέω), αμφιλεγόμενος, αμφίβολος, αυτός που υπόκειται σε αμφισβήτηση, σε Πλάτ. κ.λπ.· *χώρα ἀμφ.*, έδαφος αμφισβητούμενο, σε Ξεν.· *οὐκέτ' ἐν ἀμφισβητησίμῳ*, όχι πλέον σε αμφισβήτηση, σε Δημ.

ἀμφισβήτησις, -εως, ἡ (ἀμφισβητέω), διαμάχη, αντίλογος, φιλονικία, αμφισβήτηση, *ἀμφ. γίννεται* (ή *έστι*) *περί τινος*, σε Πλάτ.· *ἀμφισβήτησιν ἔχει*, επιδέχεται αμφιβολία, σε Αριστ.

ἀμφισβήτητος, -ον (ἀμφισβητέω), διαφιλονικούμενος, αμφισβητήσιμος, γῆ, σε Θουκ.

ἀμφι-στέλλομαι, Μέσ., περιβάλλομαι, ενδύομαι, με αιτ., σε Θεόκρ.

ἀμφι-στεφάνομαι, Παθ., στέκομαι ολόγυρα σαν κορώνα, σε Ομηρ. Ύμν.

ἀμφ-ίστημι, μέλ. -στήσω, τοποθετώ τριγύρω· χρησιμ. μόνο στην Παθ.

ἀμφίσταμαι, με αμτβ. Ενεργ. αορ. β' *ἀμφέστην*, Επικ. γ' πληθ. *ἀμφέσταν*·

συγκεκ. γ' πληθ. παρακ. *ἀμφεστᾶσι* (αντί -*εστήκασι*)· στέκομαι ολόγυρα, σε Όμηρ.· με δοτ., σε Σοφ.

ἀμφί-στομος, ον (στόμα), με διπλό στόμιο, άνοιγμα, λέγεται για σήραγγα, σε Ηρόδ.· *λαβαὶ ἀμφίστομοι*, λαβές, χερούλια στις δύο πλευρές του στομίου του αγγείου, σε Σοφ.

ἀμφι-στράτσομαι, αποθ., περικυκλώνω με στρατό, πολιορκώ, Επικ. γ' πληθ. παρατ. *ἀμφεστρατόωντο πόλιν*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφι-στρεφής, -ές (στρέφω), αυτός που γυρίζει προς όλες τις μεριές, λέγεται για τα κεφάλια δράκοντα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφι-στρόγγυλος, -ον, ολοστρόγγυλος, σε Λουκ.

ἀμφι-τάμνω, Ιων. αντί *ἀμφιτέμνω*.

ἀμφι-τανύω, = *ἀμφιτείνω*, τεντώνω περιμετρικά, σε Ομηρ. Ύμν.

ἀμφι-τειχής, -ές (τειχος), αυτός που «αγκαλιάζει», περικυκλώνει τα τείχη, σε Αισχύλ.

ἀμφι-τέμνω, Ιων. -**τάμνω**, περικόπτω, κόβω προς όλες τις μεριές, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφι-τίθημι[τῖ], προστ. *ἀμφιτίθει*· αόρ. α' *ἀμφέθηκα*, οι υπόλοιπες διαθέσεις συμπληρώνονται από τον αόρ. β'· **1.** τοποθετώ κυκλικά, Λατ. *circumdo*, *ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκεν* (σε τμήση), σε Όμηρ.· *κόσμον ἀμφ. χροῖ*, σε Ευρ.· επίσης, *στέφανον ἀμφὶ κρᾶτα*, στον ίδ. — Μέσ., περιβάλλομαι, σε Ομήρ. Οδ. — Παθ., φοριέμαι, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** καλύπτω, σκεπάζω με κάτι, *ἀμφιθεῖς κάρα πέπλοις*, σε Ευρ.

ἀμφι-τινάσσω, μέλ. -ζω, κουνάω τριγύρω, σε Ανθ.

ἀμφι-τιττύβίζω, μέλ. -σω, κελαηδώ ή τιτιβίζω ολόγυρα, σε Αριστοφ.

ἀμφι-τόμος, -ον (τέμνω), αυτός που κόβει και από τις δύο πλευρές, δίκοπος, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἀμφί-τορνος, -ον, καλά торνευμένος, καλά στοργγυλεμένος, σε Ευρ.

ἀμφι-τρέμω, τρέμω γύρω από κάποιον, σε τμήση, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφι-τρέχω, μέλ. -δράμοῦμαι, περιτρέχω, περιβάλλω, σε Πίνδ.

ἀμφι-τρής, -ῆτος, ό, ή (τετραίνω), τρυπημένος, διάτρητος από άκρη σε άκρη, *ἀμφιτρής* (ενν. πέτρα), δηλ. σπηλιά με διπλή είσοδο, σε Ευρ.· με ουδ. ουσ., *ἀμφιτρής αὔλιον*, σε Σοφ.

ἀμφί-τρητος, -ον, διατρυπημένος, σε Ανθ.

ἀμφι-τρομέω, μέλ. -ήσω, τρέμω για κάποιον, με γεν., σε Ομήρ. Οδ.

ἀμφι-φαείνω, λάμπω ολόγυρα, με αιτ., σε Ομηρ. Ύμν.

ἀμφί-φάλος, -ον, με διπλή περικεφαλαία (βλ. **φάλος**), σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφι-φᾶνής, -ές (φαίνομαι), περίβλεπτος, πασιφανής, πασίγνωστος, σε Ευρ.

ἀμφι-φοβέομαι, Παθ., περιτρέμω, *ἀμφεφόθηθεν* (Επικ. αντί -*ήθησαν*, γ' πληθ. αόρ. α'), σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφι-φορεύς, γεν. -έως, Επικ. -ῆτος, ό (*φέρω*)· μεγάλο αγγείο με δύο χερούλια, Λατ. *amphora*, σε Όμηρ.· πρβλ. **ἀμφορεύς**.

ἀμφι-φράζομαι, μέλ. -σομαι — Μέσ., εξετάζω κάτι από όλες τις πλευρές, σκέφτομαι σφαιρικά, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφι-χάσκω, αόρ. β' *ἀμφ-εχᾶνον* (δεν συναντάται ενεστ. *ἀμφι-χαίνω*), περιχάσκω, χασμουριέμαι, με αιτ., σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για παιδί, *ἀμφ. μαστόν*, σε Αισχύλ.·

λέγεται για στρατό που περικυκλώνει πόλη, σε Σοφ.

ἀμφι-χέω, μέλ. -χεῶ, **I.** περιχύνω, ρίχνω ή επιχέω, σε Ομήρ. Οδ. **II. 1.** Παθ., περιχύνομαι ή σκορπίζομαι από πάνω, σε Ομήρ. Ιλ. με αιτ., σε Όμηρ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, εναγκαλιζομαι, με αιτ., σε Ομήρ. Οδ.

ἀμφι-χορεύω, μέλ. -σω, χορεύω κυκλικά, σε Ευρ., σε Ανθ.

ἀμφι-χρίομαι, Μέσ., αλείφομαι, επιχρίομαι παντού, σε Ομήρ. Οδ.

ἀμφί-χρῦσος, -ον, επίχρυσος παντού, σε Ευρ.

ἀμφίχῦτος, -ον (**ἀμφιχέω**), περιχυμένος ολόγυρα· ριγμένος ολόγυρα, για χτιστό στο χώμα τείχος, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφί-χῶλος, -ον, κουτσός και στα δύο πόδια, σε Ανθ.

ἄμφ-οδον, τό (**ὁδός**), δρόμος γύρω από σπίτια, οδός, σε Κ.Δ.

ἀμφορεύς, -έως, ὁ, αιτ. ἀμφορέα· πληθ. ἀμφορῆς· συγκεκ. αντί ἀμφοφορεύς, **I.** αμφορέας, δοχείο, υδρία, σε Ηρόδ. κ.λπ. **II.** μετρητής υγρών = μετρητής = 1,5 του αμφορέα ή περίπου 9 γαλόνια, στον ίδ.

ἀμφορίσκος, ὁ, υποκορ. του ἀμφορεύς, σε Δημ.

ἀμφοτέρη, επίρρ., κατά δύο τρόπους, σε Ηρόδ.

ἀμφοτερό-πλοος, -ον, συνηρ. -πλους, -ουν, αυτός που πλέει με δύο τρόπους· τὸ ἀμφοτερόπλουον (ενν. δάνειον), ναυτοδάνειο, χρήματα με υποθήκευση του πλοίου, όπου ο δανειστής διέτρεχε τον κίνδυνο και του απόπλου και της επανόδου του πλοίου, σε Δημ.

ἀμφότερος, -α, -ον (**ἄμφω**), **1.** ο καθένας ή και οι δύο, Λατ. uterque, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. **2.** ουδ. ἀμφότερον, ως επίρρ.· ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητής, μαζί και βασιλιάς και γενναίος πολεμιστής, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως στο ουδ. πληθ., ἀμφοτέρα μένειν πέμπειν τε, σε Αισχύλ. **3.** κατ' ἀμφοτέρα, σε δύο πλευρές, εκατέρωθεν, utrinque, σε Ηρόδ.· ἐπ' ἀμφοτέρα, με δύο τρόπους, in utranque partem, στον ίδ.· ἀμφοτέραις, Επικ. -ησι (ενν. χερσί), σε Ομήρ. Οδ.· ἐπ' ἀμφοτέρων βεβᾶκώς (ενν. ποδῶν), σε Θεόκρ.

ἀμφοτέρωθεν, επίρρ., **1.** από ή σε δύο πλευρές, utrinque, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ. **2.** στις δύο άκρες, σε Ομήρ. Οδ.

ἀμφοτέρωθι, επίρρ., στις δύο πλευρές, σε Ξεν.

ἀμφοτέρως, επίρρ., με δύο τρόπους, σε Πλάτ.

ἀμφοτέρωσε, επίρρ., και στις δύο πλευρές, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀμφ-ουδής (οὔδας), επίρρ., φαίνεται να σημαίνει, βγαλμένο ή προερχόμενο από το έδαφος, σε Ομήρ. Οδ.

ἀμφράσσαιτο, γ' ενικ. ευκτ. ποιητ. αορ. α' του ἀναφράζομαι.

ἄμφω, τῷ, τᾶ, τῶ, δυικ. επίσης οί, αί, τᾶ, γεν. και δοτ. ἀμφοῖν· (ἀμφί)· Λατ. ambo, μαζί, σε Όμηρ. κ.λπ.

ἀμφ-ώβολος, ὁ (**ὀβολός**), ακόντιο ή σουβλα με διπλή αιχμή, σε Ευρ.

ἀμφ-ώης, -ες (**οὔς**) = ἄμφ-ωτος, σε Θεόκρ.

ἄμφ-ωτος, -ον (**οὔς**), με δύο αυτιά, με δύο χερούλια - λαβές, σε Ομήρ. Οδ.

ἀ-μώμητος, -ον (**μωμάομαι**), άμωμος, άμεμπτος, αψευγάδιαστος, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· επίρρ. -τως, σε Ηρόδ.

ἄ-μωμος, -ον, χωρίς ελάττωμα, άμεμπτος, σε Ηρόδ., Αισχύλ.

ἀμῶς ή **ἀμῶς**, επίρρ. από το απαρχ. ἀμός = τίς, μόνο στο σύνθ. ἀμωσγέπως, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, σε Αριστοφ., Πλάτ.